

SPRAWOZDANIE z DZIAŁALNOŚCI
POLSKIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO
w Ciechanowie

w okresie od 01 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku

I. STAN PRAWNY i WŁADZE BANKU

1. Podstawa prawna działania

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie działa w oparciu o prawo spółdzielcze, prawo bankowe, ustawę o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających.

2. Dane ogólne o Banku

Pełna nazwa Banku: **Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie**

Adres siedziby: **ul. 3 Maja 3, 06-400 Ciechanów**

Bank powstał w 1899 roku.

Bank został wpisany do rejestru sądowego dnia 19.07.2001 roku przez Sąd Rejonowy m.st. Warszawy w Warszawie XIV Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr **KRS 000027891**.

Ostatniego wpisu dokonano dnia 01.08.2019r.

Bank posiada nr statystyczny **REGON 000508046**

Przedmiot działalności Banku według PKD nie uległ zmianie od 31.12.2013r.:

Zgodnie ze Statutem, Bank działa na terenie całego kraju.

3. Władze Banku

ZARZĄD

W okresie od 01.01.2019r. do 31.12.2019r. Zarząd Banku pracował w składzie:

- Andrzej Kopeć – Prezes Zarządu
- Grzegorz Olecki – Członek Zarządu
- Mariusz Kołakowski – Członek Zarządu

W ciągu 2019r. odbyło się 105 (sto pięć) protokołowanych Posiedzeń Zarządu, na których podjęto łącznie 287 (dwieście osiemdziesiąt siedem) uchwał.

Najważniejsze tematy będące przedmiotem obrad posiedzeń Zarządu dotyczyły:

- bieżącej realizacji oraz monitorowania i sprawozdawania celów programu postępowania naprawczego oraz założeń przyjętych w Planie finansowym,
- Planu naprawy Banku,
- zapewnienia prawidłowego funkcjonowania Banku po wygaśnięciu z mocy prawa Umowy Zrzeszenia,
- zapewnienia adekwatności i efektywności systemów zarządzania ryzykiem oraz kontroli wewnętrznej,

- analizy ustaleń i wniosków z przeprowadzanych w banku kontroli, inspekcji i audytów,
- matrycy funkcji kontroli oraz matrycy cenowej,
- wprowadzania nowych produktów i usług, podejmowania działań marketingowych oraz rozwoju placówek Banku,
- spraw korporacyjnych i organizacyjnych, w tym zmian w strukturze organizacyjnej, wdrażaniu przepisów prawa dotyczących systemu zarządzania oraz zapewniających zgodność działania Banku z przepisami prawa,
- wprowadzenia nowych bądź zmian w regulacjach wewnętrznych,
- bieżącego monitorowania i oceny poziomu ryzyk istotnych, w tym kredytowego i operacyjnego oraz adekwatności kapitałowej,
- spraw członkowskich, w tym, w zakresie przyjęcia nowych Członków w poczet Członków Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie oraz zawarcia umów potrącenia wierzytelności (konwersji udziałów wypowiedzianych na niewypowiedziane),
- organizacji Zebrań Grup Członkowskich oraz Zebrań Przedstawicieli,
- spraw pracowniczych, w tym w obszarze szkoleń, polityki wynagrodzeń oraz procesu wdrożenia Pracowniczych Planów Kapitałowych (PPK),
- działalności kredytowej, w tym decyzji kredytowych oraz zmian w rezerwach celowych,
- spraw w zakresie zarządzania portfelem wierzytelności trudnych; w tym windykacji, restrukturyzacji oraz sprzedaży wierzytelności,
- analizy informacji na temat ekspozycji kredytowych oraz analizy zidentyfikowanych znaków ostrzegawczych w monitoringu podmiotów o najwyższym zaangażowaniu Banku,
- polityki rachunkowości,
- spraw administracyjnych i gospodarki własnej, w tym kosztów funkcjonowania Banku,
- obszaru IT, w tym rozwoju infrastruktury informatycznej oraz prawidłowego funkcjonowania produktów i usług bankowości elektronicznej,
- analizy ustaleń i wniosków w obszarze efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności oraz przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu,
- działań wizerunkowych i marketingowych,
- reklamacji, spraw sądowych oraz związanych z nimi kosztów rozstrzygnięć, jak również postępowań wszczętych z zawiadomienia Zarządu Banku.

W dniu 11.03.2019r. Zarząd Banku odbył spotkanie informacyjne z Interesariuszami Banku oraz zaprezentował wstępne nieaudytowane wyniki Banku za 2018r.

W dniach 03.06., 04.06. i 05.06.2019r. Zarząd Banku zwołał Zebrania Grup Członkowskich poprzedzające Zebranie Przedstawicieli Banku w terminie 26.06.2019r., na którym zatwierdzone

zostały zmiany w „Statucie Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie”, „Polityce Ładu Korporacyjnego w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie”, „Regulaminie działania Rady Nadzorczej Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie”.

Najważniejsze działania wdrożone w 2019r.:

- wdrożenie zmian w Statucie Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie, Polityce ładu korporacyjnego oraz Regulaminie organizacyjnym mających na celu dostosowanie działania Banku oraz jego organizacji do Ustawy Prawo Bankowe po wygaśnięciu umowy Zrzeszenia z SGB-Bankiem S.A.,
- podjęcie współpracy z KPMG Advisory Sp. z o.o. Sp.k. w celu wdrażania w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie metod szacowania parametrów ryzyka kredytowego w oparciu o Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej nr 9: Instrumenty Finansowe (MSSF 9).

W 2019r. odbywały się również cykliczne spotkania Zarządu i Kadry Kierowniczej, których tematem była sytuacja ekonomiczna Banku oraz ocena wyników finansowych wypracowanych w poszczególnych placówkach banku.

RADA NADZORCZA

W okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. Rada Nadzorcza Banku działała w następującym, niezmiennym składzie:

- Jerzy Bujnowski – Przewodniczący Rady Nadzorczej
- Joanna Wardzińska – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej
- Mirosława Damińska – Sekretarz Rady Nadzorczej
- Włodzimierz Bartkowski – Członek Rady Nadzorczej
- Andrzej Machaj – Członek Rady Nadzorczej
- Andrzej Kurzela – Członek Rady Nadzorczej
- Arnold Ulewicz – Członek Rady Nadzorczej

Posiedzenia Rady Nadzorczej Banku odbywały się stosownie do potrzeb.

W 2019 roku odbyło się 13 protokołowanych posiedzeń, na których podjęto 140 uchwał.

Do najważniejszych spraw poruszanych na posiedzeniach Rady Nadzorczej należało:

- zatwierdzenie Planu finansowego na rok 2019,
- zatwierdzenie zaktualizowanej Matrycy funkcji kontroli,
- zatwierdzenie decyzji o wdrożeniu działań opisanych w "Planie Naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie",

- zatwierdzenie sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej oraz Komitetu Audytu Rady Nadzorczej za 2018 rok,
- przyjęcie Sprawozdania Komitetu Audytu Rady Nadzorczej z przeprowadzenia przez firmę audytorską badania sprawozdania finansowego Banku za 2018 rok,
- zatwierdzenie projektu zmian w Statucie,
- zatwierdzenie zmian w strukturze organizacyjnej Banku w zakresie wyodrębnienia komórki audytu wewnętrznego, nadzoru nad ryzykiem istotnym w działalności Banku oraz podziału zadań w Zarządzie,
- dokonanie wyboru kandydata na Członka Zarządu ds. Ryzyk Istotnych,
- zatwierdzenie regulaminu Komitetu ALCO,
- dokonanie oceny stosowania przez bank "Polityki Ładu Korporacyjnego Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie" w roku 2018,
- dokonanie oceny systemu zarządzania ryzykiem braku zgodności, kontroli wewnętrznej oraz zarządzania ryzykiem,
- dokonanie indywidualnej oceny odpowiedniości Członków Zarządu oraz kolegialnej oceny odpowiedniości Zarządu,
- zatwierdzenie zmian w Polityce wynagrodzeń w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie,
- dokonanie realizacji strategii i polityk zarządzania ryzykiem i adekwatnością kapitałową,
- analiza planów kontroli wewnętrznej oraz analiza ustaleń i wniosków z przeprowadzonych kontroli, inspekcji i audytów,
- analiza wyników ekonomiczno-finansowych i sytuacji Banku,
- nadzór nad realizacją celów Planu naprawy oraz założeń przyjętych w Planie finansowym,
- monitorowanie informacji o prowadzonych sprawach sądowych,
- opiniowanie projektów uchwał oraz materiałów na Zebrania Przedstawicieli,
- analiza spraw udziałowych, a także komunikacja z Członkami oraz byłymi Członkami Banku,
- ustalanie liczby Grup Członkowskich oraz przyporządkowanie Członków do poszczególnych Grup Członkowskich,
- cykliczna analiza sytuacji Banku, w tym również kredytów trudnych, nadzór nad postępowaniem w windykacji i restrukturyzacji kredytów oraz postępowaniem prac w zakresie kredytów przeklasyfikowanych do niższej kategorii,
- zatwierdzanie raportów z obszarów IT, danych osobowych, nowych produktów bankowych, protokołów z Komitetu Kredytowego, przeciwdziałania praniu pieniędzy, ryzyka braku zgodności
- zatwierdzanie zmian w strategiach i politykach normujących pracę w Banku,
- zapoznavanie się ze sprawozdaniami Zarządu oraz ocena efektów pracy Zarządu,

- analiza działalności oddziałów Banku,
- realizacja pozostałych obowiązków Rady Nadzorczej zgodnie ze statutowymi kompetencjami,
- przyjęcie a następnie złożenie Zebraniu Przedstawicieli sprawozdania rocznego z działania Rady Nadzorczej.

W okresie 01.01.2019 r. – 31.12.2019 r. Komitet Audytu Rady Nadzorczej pracował w niezmienionym składzie, tzn.:

- Mirosława Damięcka – Przewodnicząca Komitetu Audytu
- Andrzej Machaj – Członek Komitetu Audytu
- Arnold Ulewicz – Członek Komitetu Audytu

W 2019 roku odbyło się 13 protokołowanych posiedzeń Komitetu Audytu, na których podjęto 38 uchwał. Do najważniejszych spraw poruszanych na posiedzeniach Komitetu Audytu należało:

- przyjęcie Sprawozdania z działalności Komitetu Audytu Rady Nadzorczej za 2018 rok,
- współpraca z biegłym rewidentem w zakresie badania sprawozdania finansowego Banku,
- przyjęcie Sprawozdania Komitetu Audytu z przeprowadzenia przez firmę audytorską badania sprawozdania finansowego Banku za 2018 rok,
- przegląd i aktualizacja procedury oraz polityki wyboru firmy audytorskiej, zgodnie z zapisami Rekomendacji L Komisji Nadzoru Finansowego,
- udzielanie rekomendacji dla Rady Nadzorczej w przedmiocie zatwierdzania raportów i sprawozdań dotyczących systemu kontroli wewnętrznej, ryzyka braku zgodności, przeciwdziałaniu praniu brudnych pieniędzy oraz systemu zarządzania ryzykiem kapitałowym, ryzykiem płynności i finansowania, ryzykiem walutowym, ryzykiem operacyjnym, ryzykiem strategicznym oraz bancassurance,
- udzielanie rekomendacji dla Rady Nadzorczej w sprawie zatwierdzenia polityki inwestycyjnej, polityki kredytowej, polityki bezpieczeństwa w zakresie usług płatniczych, strategii zarządzania ryzykiem oraz zarządzania i planowania kapitałowego.

ZEBRANIE PRZEDSTAWICIELI

W 2019 roku odbyło się jedno Zebranie Przedstawicieli w dniu 26.06.2019 r. oraz poprzedzające je Zebrania Grup Członkowskich w dniach: 03.06.2019 r., 04.06.2019 r. i 05.06.2019 r.

Ponadto, zgodnie z przyjętą polityką komunikacji, odbyły się dwa spotkania z Interesariuszami Banku z terminach: 11.03.2019 r. i 13.11.2019 r., podczas których Zarząd omówił ogólny zarys sytuacji finansowej Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie, kluczowe wydarzenia oraz wstępne niezaudytowane dane finansowe.

W Zebraniu Przedstawicieli w dniu dnia 26.06.2019 r. wzięło udział 24 spośród 40 Delegatów wybranych na Zebraniach Grup Członkowskich.

W trakcie Zebrania Przedstawicieli podjęto uchwały m.in. w sprawach:

- zatwierdzenia Sprawozdania Zarządu z działalności Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie,
- zatwierdzenia sprawozdania Zarządu z wykonania uchwał z poprzedniego Zebrania Przedstawicieli oraz wniosków z Zebrań Grup Członkowskich,
- zatwierdzenia Sprawozdania finansowego Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie za 2018 rok,
- podziału nadwyżki bilansowej za 2018 rok,
- zatwierdzenia sprawozdania Rady Nadzorczej za 2018 rok,
- udzielenia absolutorium członkom Zarządu Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie,
- określenia najwyższej sumy zobowiązań,
- kolegalnej oceny kwalifikacji Rady Nadzorczej Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie
- zatwierdzenia zmian w Statucie Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie
- oceny polityki wynagradzania w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie za rok obrotowy podlegający ocenie (poprzedni rok obrotowy),
- zmian w „Polityce Ładu Korporacyjnego w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie”,
- zatwierdzenia Regulaminu działania Rady Nadzorczej Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie.

Na mocy uchwały w sprawie podziału nadwyżki bilansowej za 2018 rok, zgodnie z literą prawa, wypracowany w 2018 roku zysk w kwocie 3 277 832,10 zł przeznaczono na odbudowę funduszu udziałowego, 6 100,00 zł – na zwiększenie funduszu zasobowego Banku.

4. Dane o strukturze organizacyjnej

Podstawową strukturę organizacyjną Banku wg stanu na dzień 31.12.2019r. tworzą:

- Centrala,
- Oddziały: Ciechanów, Bodzanów, Mława, Żuromin, Płońsk, Przasnysz,
- Filie: Sierpc, Regimin, Płock.

Zmiany w strukturze organizacyjnej:

- Uchwałą Zarządu nr 212/2019 z dnia 19.09.2019r. wprowadzono w Regulaminie organizacyjnym Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie zmiany wynikające z obowiązku Banku, jako banku spółdzielczego niezrzeszonego, wyodrębnienia w strukturze organizacyjnej komórki audytu wewnętrznego oraz przypisania jej zadań wykonywanych

w ramach działalności zapewniającej oraz działalności doradczej. W ramach obowiązującej struktury organizacyjnej Bank wyodrębnia niezależne organizacyjnie Stanowisko ds. Audytu Wewnętrznego podległe bezpośrednio Prezesowi Zarządu.

Regulamin został zatwierdzony przez Radę Nadzorczą Uchwałą nr 108/2019 z dnia 25.09.2019r. i obowiązuje od dnia 10.10.2019r.

- Uchwałą Zarządu 213/2019 z dnia 19.09.2019r. wprowadzono w Regulaminie organizacyjnym Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie zmiany wynikające z wygaśnięcia z mocy prawa Umowy Zrzeszenia oraz powstania ustawowego obowiązku (zgodnie z art.22a ust 4 Ustawy Prawo Bankowe) wyodrębnienia w składzie zarządu Banku funkcji członka zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności banku.

Regulamin został zatwierdzony przez Radę Nadzorczą Uchwałą nr 109/2019 z dnia 25.09.2019r.

5. Dane dotyczące przyjętych norm (zasad) postępowania

W Banku stosowane są następujące normy (zasady) lub inne wewnętrzne kodeksy (regulaminy) postępowania:

- Kodeks Etyki Bankowej,
- Zasady ładu korporacyjnego

6. Działalność na rzecz lokalnej społeczności

Realizując założenia Planu działań wizerunkowych na 2019 rok, Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie kontynuował politykę wizerunkową zapewniającą utrzymanie wizerunku instytucji stabilnej, bezpiecznej i godnej zaufania, komunikującej się w sposób transparentny, rozwijającej się oraz zaangażowanej w życie lokalnej społeczności na płaszczyźnie biznesowej i społecznej.

W 2019 roku, Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie obchodził jubileusz 120-lecia działania, wobec czego polityka wizerunkowa oparta była na motywie tradycji spółdzielczości oraz dalszym budowaniu więzi biznesowej z lokalnym rynkiem. Działaniami wizerunkowym w 2019 roku przyświecało hasło „Łamiemy różnice, łączymy pokolenia”.

Jubileusz 120 – letniej działalności upamiętniono poprzez akcję sadzenia na ciechanowskiej ziemi 120 drzewek jubileuszowych (kasztanowców czerwonych). Wydarzenie odbyło się w duchu spółdzielczym. W geście szacunku dla uniwersalnych wartości przyświecających Polskiemu Banku Spółdzielczemu w Ciechanowie, będących rozwinięciem podstawowych wartości i zasad spółdzielczych, zgodnych z Deklaracją Tożsamości Spółdzielczej, każde z posadzonych jubileuszowych drzewek oznaczone zostało tabliczką z jedną wartością.

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie jako bank lokalny zachowuje silny związek z lokalną społecznością, hołdując spółdzielczym wartościom, wspiera lokalne przedsięwzięcia.

Wzorem 2019 roku, we współpracy z lokalnymi instytucjami sportu i rekreacji lub kultury zrealizowano autorski projekt „Półkolonia z Polskim Bankiem Spółdzielczym w Ciechanowie” polegający na współorganizacji półkolonii dla dzieci z lokalnej społeczności, finansowanych w pełni przez Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie. Dodatkowo, wspierane były inne lokalne inicjatywy kulturalne, sportowe i edukacyjne. Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie wspierał finansowo również instytucje, z którymi związany jest od wielu lat.

II. CHARAKTERYSTYKA DZIAŁALNOŚCI BANKU (rynek, produkty, umowy)

1. Otoczenie makroekonomiczne

1.1. Wybrane wskaźniki gospodarcze w Polsce

1) W zakresie czynników zewnętrznych:

- a) Stabilizacja tempa wzrostu aktywności ekonomicznej w gospodarce światowej na relatywnie niskim poziomie
- b) Obniżenie podstawowych stóp procentowych EBC,
- c) Obniżenie wolumenu handlu światowego,
- d) Umiarkowana presja inflacyjna w USA,
- e) Prognozowany wzrost barier w handlu pomiędzy Wielką Brytanią i UE z początkiem 2021
- f) Zakłócenia aktywności w gospodarce światowej poprzez rozprzestrzenianie się epidemii koronawirusa,

2) W zakresie czynników wewnętrznych:

- a) Osłabienie tempa wzrostu PKB,
- b) Pozostawanie podstawowych stóp procentowych NBP na niezmiennym poziomie,
- c) Dalsze zaostrzenie polityki kredytowej przez banki oraz brak istotnych zmian wielkości popytu na kredyty dla przedsiębiorstw i kredyty konsumpcyjne,
- d) Narastające ryzyka w niektórych sektorach gospodarki, zwłaszcza w budownictwie.

Ponadto, na bieżącą i przyszłą koniunkturę oddziaływać będą:

1. Niskie, w stosunku do inflacji, oprocentowanie depozytów generujące ryzyko wycofywania, środków z banków i przeznaczania ich na konsumpcję,
2. Skala i tempo absorpcji środków z UE,
3. Dostosowania płacowe wynikające z łatwiejszego dostępu do rynków pracy w UE obywateli Ukrainy,
4. Możliwość negatywnych zdarzeń na zagranicznych rynkach finansowych,
5. Problemy strukturalne UE,
6. Zakłócenia w gospodarce spowodowane rozprzestrzenianiem się koronawirusa.

Należy również zwrócić uwagę na niepewność odnośnie polityki gospodarczej rządu i otoczenia zewnętrznego, długookresowe ryzyka dla polskiej gospodarki związane ze zmniejszaniem się środków z UE po 2020 r., pogarszającą się demografią i wzrost wydatków na emerytury.

Ponadto rok 2019 był kolejnym rokiem dostosowywania przepisów krajowych do unijnych w zakresie zarządzania ryzykami oraz adekwatnością kapitałową, w tym ustawy Prawo bankowe, ustawy Prawo spółdzielcze, ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających.

Zmiana ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających pozwoliła na podwyższenie funduszu udziałowego zaliczanego do kapitału podstawowego Tier I, Bank dokonał zmian statutu Banku w 2017r., skutkujących po dokonaniu wpisu w KRS. Dodatkowo wzrost opłat na rzecz BFG oraz działanie w otoczeniu wydłużającego się okresu utrzymywania się niskich stóp procentowych może przełożyć się na obniżenie wyników finansowych Banku.

Tabela 1. Prognozowane założenia makroekonomiczne

Prognoza dla:	2020r.
Średnioroczny PKB	3,2%
Średnioroczna inflacja CPI	3,7%
Stopa bezrobocia	3,8%
Wzrost wynagrodzeń	7,2%
Stopa referencyjna NBP	1,50%
Kurs średni EUR/PLN	4,3

Na podstawie danych:

1. *Biuletynu Progностycznego SGB – Bank S.A. 2019*
2. *Prognozy wskaźników makroekonomicznych, stóp procentowych i kursów walut NBP*

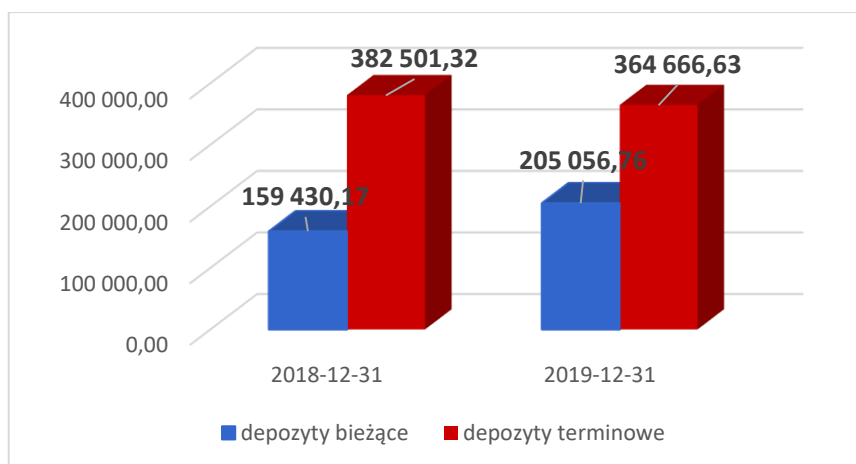
2. Opis branży i przedmiot działalności Banku

2.1. Podstawowe obszary działalności Banku

Działalność depozytowa

Na dzień 31.12.2019 r. w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie nastąpił spadek depozytów terminowych w porównaniu do 31.12.2018 r. o kwotę 15 943,40 tys. zł tj. 4,19%, w wyniku obniżenia oprocentowania lokat. Ze względu na znaczny przyrost nowozakładanych rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych i bieżących, nastąpił znaczny wzrost bazy depozytów bieżących, w porównaniu z 31.12.2018 r., o kwotę 45 626,60 tys. zł, tj. o 28,62%.

Zmiany depozytów wraz z ich podziałem na terminowe i bieżące, przedstawia poniższy wykres:

*Dane nie zawierają kwoty kaucji

Na koniec grudnia 2019 roku na rachunkach bieżących zdeponowano 205 056,76 tys. zł, natomiast na rachunkach terminowych (bez kaucji) 364 666,63 tys. zł, z czego ok. 364 654,54 tys. zł stanowiły depozyty sektora niefinansowego.

Stan depozytów terminowych oraz bieżących wzrósł w stosunku do 2018 roku o ok. 5,50%. Szybszy wzrost depozytów bieżących przyczynił się do pozyskania tańszego źródła finansowania kredytów. W celu utrzymania bazy depozytowej na bezpiecznym poziomie, Bank wprowadzał do oferty nowe produkty depozytowe dostosowane do oczekiwań klientów. W roku 2019 do oferty Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie wprowadzono następujące produkty depozytowe:

- Złota Lokata 2019 - lokata 3-miesięczna z oprocentowaniem stałym, przeznaczona dla klientów indywidualnych,
- Lokata jubileuszowa, 120 dniowa z oprocentowaniem stałym, przeznaczona dla klientów indywidualnych, na lokacie tej deponowane były nowe środki klientów,
- Mieszkaniowe rachunki powiernicze otwarte i zamknięte, przeznaczone dla deweloperów.

W celu zwiększenia bazy depozytów bieżących oraz terminowych, wprowadzono promocję na lokatę jubileuszową. Jeżeli klient założył ror lub rb w banku, otrzymywał voucher na podwyższone oprocentowanie dla w/w lokaty. Vouchery były rozdawane do końca 2019 r., a na lokacie można było ulokować środki do kwoty 400 tys. zł z oprocentowaniem 2,3%.

W związku z tym, że w III kwartale 2017 r., została wprowadzona nowa oferta rachunków dla osób fizycznych, a w II kwartale 2018 r. została wprowadzona nowa oferta rachunków dla klientów instytucjonalnych, których wyniki sprzedaży są bardzo dobre, nie modyfikowano tego rodzaju produktów.

Celem unowocześnienia funkcjonalności rachunków, Bank wprowadził w III kw. 2019 r. do oferty usługę BLIK, która jest dostępna w aplikacji Portfel SGB. Ponadto od IV kw. 2019 r., klienci Banku, mogą korzystać z Google Pay (płatności smartfonem, smartwatchem i tabletem w Internecie oraz w sklepach, restauracjach i punktach usługowych wyposażonych w terminal), Apple Pay

(płatności iPhone, Mac, iPad i Apple Watch w Internecie i w aplikacjach oraz w sklepach, restauracjach i punktach usługowych wyposażonych w terminal) oraz Garmin Pay (płatności zegarkiem Garmin w sklepach, restauracjach i punktach usługowych).

W związku z obniżeniem kosztów pozyskania depozytów oraz dostosowując się do konkurencyjnych banków spółdzielczych, w 2019 r., obniżono oprocentowanie depozytów terminowych, znajdujących się w aktualnej ofercie oraz nie występujących w aktualnej sprzedaży. Największym zainteresowaniem klientów, cieszyła się promocyjna Złota Lokata 2019, która jest już „sztandarowym” produktem depozytowym oferowanym przez Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie. Środki zdeponowane na 19 edycji tej lokaty stanowią ok. 32% wszystkich depozytów terminowych Banku (bez kaucji) wg stanu na dzień 31.12.2019 r. Wpływ na preferencje klientów, oprócz korzystnego oprocentowania, ma również fakt, iż klienci spełniający dodatkowe warunki dotyczące okresu utrzymywania wkładu, biorą udział w loterii promocyjnej. W tej loterii, można było wygrać atrakcyjne nagrody, w postaci: 3 szt. samochodów osobowych marki Skoda Citigo, 5 szt. skuterów marki Junak, 7 szt. rowerów marki Kross oraz 9 szt. telewizorów marki Philips, o łącznej wartości 142.238,06 złotych brutto.

Pozostałe lokaty, wprowadzone do oferty Banku, monitorowane i modyfikowane, w zależności od bieżących potrzeb, również charakteryzują się dużym zainteresowaniem deponentów. Produkty depozytowe oferowane w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie uzyskały uznanie klientów, szczególnie ze względu na atrakcyjne oprocentowanie, okres deponowania dostosowany do potrzeb klientów oraz bezpieczeństwo deponowanych środków. Powyższe dane dotyczące działalności depozytowej mogą świadczyć i utwierdzać w przekonaniu, iż Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie jest jednostką wychodzącą naprzeciw oczekiwaniom klientów, odpowiednio reagującą na potrzeby rynku i klientów przy jednoczesnym zachowaniu maksymalizacji bezpieczeństwa zdeponowanych środków.

Działalność kredytowa

Działalność kredytowa banku koncentrowała się na :

- prowadzeniu umiarkowanej i usystematyzowanej działalności,
- pełnej obsłudze dotychczasowych klientów,
- udzielaniu kredytów wiarygodnym kredytobiorcom.

Na dzień 31.12.2019 r. kredyty podmiotów finansowych, niefinansowych i jednostek budżetowych nominalnie osiągnęły poziom 445 351 tys. zł, natomiast rok 2018 zakończył się stanem kredytów na poziomie 427 777 tys. zł co daje dynamikę 104,11%.

Zobowiązania pozabilansowe z tytułu niewykorzystanych kredytów oraz udzielonych gwarancji bankowych wg stanu na 31.12.2019 r. wyniosły 26 332 tys. zł. W stosunku do 31.12.2018 r. nastąpił wzrost o 8,74%.

Wartość kredytów w sytuacji normalnej i pod obserwacją nominalnie, wg stanu na 31.12.2019 r., wynosiła 281 126 tys. zł, co stanowiło 63,12% ogólnej kwoty udzielonych kredytów. Kredyty zagrożone nominalnie wynosiły 164 226 tys. zł i stanowiły 36,88% ogólnej kwoty kredytów.

Wg stanu na 31.12.2019 r. w obsłudze znajdowały się 2 664 umowy kredytowe i umowy gwarancji bankowych, przy średniej kwocie na umowę na poziomie 177,06 tys. zł.

W roku 2019 do oferty Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie wprowadzono następujące produkty kredytowe:

- kredyt mieszkaniowy,
- kredyt jubileuszowy, przeznaczony dla klientów indywidualnych,
- kredyt na VAT, przeznaczony dla Rolniczych i NIE-Rolniczych Podmiotów Gospodarczych.

Ponadto w III kw. 2019 r., zmodyfikowano ofertę dotyczącą kredytów obrotowych, przeznaczonych dla klientów instytucjonalnych. We wszystkich tych produktach wydłużono okres kredytowania do 36 mies. Dla Rolniczych Podmiotów Gospodarczych, zmodyfikowano: kredyt Farmer (kredyt w rachunku bieżącym), Kredyt gospodarski i gospodarski ekspres (kredyty rewolwingowe) oraz kredyt obrotowy w rachunku kredytowym nieodnawialny. Ponadto z oferty wycofano kredyt rolniczy, przeznaczony za zakup środków do produkcji rolnej. Dla Nie-Rolniczych Podmiotów Gospodarczych, zmodyfikowano: kredyt specjalny i podstawowy (kredyty w rachunkach bieżących), kredyt rewolwingowy oraz kredyt obrotowy nieodnawialny. W/w zmiany usprawnią proces kredytowy oraz przyczynią się do większej sprzedaży produktów bankowych.

Na dzień 31.12.2019 r. kredyty komercyjne wraz z gwarancjami stanowiły 86,62% ogólnej kwoty, kredyty preferencyjne 13,38% obliża kredytowego.

Wśród kredytów komercyjnych 1 807 umów na łączną kwotę (wg wartości bilansowej i pozabilansowej) 404 968 tys. zł dominowały kredyty inwestycyjne – 120 187 tys. zł oraz kredyty obrotowe w rachunku kredytowym – 51 441 tys. zł zaś ilościowo kredyty konsumpcyjne – 563

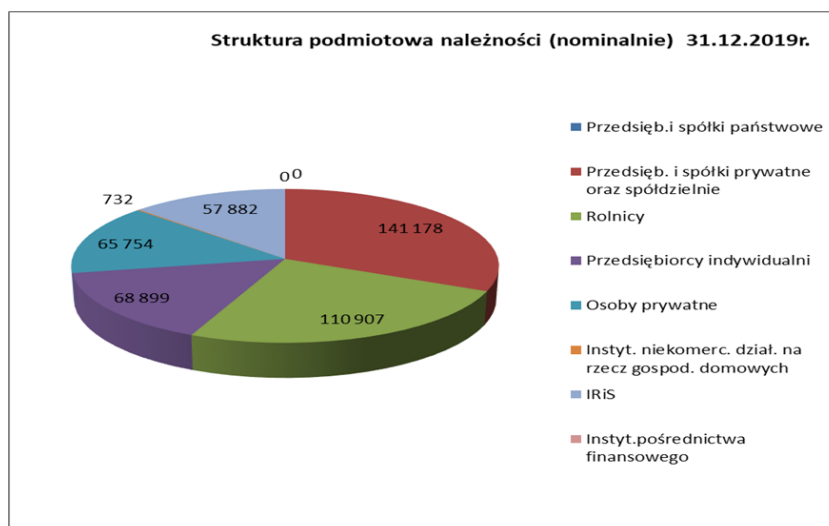
umowy (średnio 52,80 tys. zł) oraz kredyty w rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym (ROR) + debet w ROR – 325 umów (średnio 9,22 tys. zł).

Wśród kredytów preferencyjnych (758 umów na łączną kwotę 63 105 tys. zł) kwotowo dominowały kredyty inwestycyjne preferencyjne z linii MR (młody rolnik) na kwotę 16 145 tys. zł i KZ (kredyt na zakup gruntów rolnych) na kwotę 11 638 tys. zł oraz z linii NT (kredyt na realizację przedsięwzięć inwestycyjnych) na kwotę 14 280 tys. zł; ilościowo również dominowały kredyty z linii MR – 240 umów oraz KZ – 263 umowy.

Wg stanu na 31.12.2019 r. w strukturze podmiotowej (bilansowo) Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie dominowały przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz rolnicy, które stanowią odpowiednio 31,70% i 24,90%. Na trzecim miejscu plasują się kredyty udzielone przedsiębiorcom indywidualnym 15,47%, następnie osobom fizycznym 14,76% i JST 13%. Pozostała grupa podmiotów stanowi nieznaczący udział w strukturze obligi kredytowego.

Struktura należności od sektora finansowego, niefinansowego i jednostek budżetowych nominalnie (w tys. zł)

<i>Podmiot</i>	<i>stan zadłużenia w tys.zł bilansowe nominalnie 31.12.2019r.</i>	<i>Struktura</i>
<i>Przedsięb.i spółki państwowe</i>	0	0,00%
<i>Przedsięb. i spółki prywatne oraz spółdzielnie</i>	141 178	31,70%
<i>Rolnicy</i>	110 907	24,90%
<i>Przedsiębiorcy indywidualni</i>	68 899	15,47%
<i>Osoby prywatne</i>	65 754	14,76%
<i>Instyt. niekomerc. dział. na rzecz gospod. domowych</i>	732	0,16%
<i>IRiS</i>	57 882	13,00%
<i>Instyt. pośrednictwa finansowego</i>	0	0,00%
Ogółem	445 351	100,00%

Na dzień 31.12.2019 r. w Banku funkcjonowało 99 gwarancji bankowych na łączną kwotę 3 610 tys. zł, a wg stanu na 31.12.2018 r. 125 gwarancji na łączną kwotę 4 228 tys. zł, co daje dynamikę 85,38%. W strukturze gwarancji bankowych przeważają gwarancje udzielone przedsiębiorstwom i spółkom prywatnym oraz przedsiębiorcom indywidualnym i stanowią odpowiednio 46,91% i 53,09%. Według stanu na 31.12.2018 r. struktura przedstawiała się następująco: przedsiębiorstwa i spółki prywatne 31,38%, przedsiębiorcy indywidualni 68,62%.

Działalność windykacyjna

Zarząd Banku aktywnie uczestniczy w procesie restrukturyzacji i windykacji wierzytelności. Bank intensyfikuje działania restrukturyzacyjne i windykacyjne, aby uniknąć zmiany wartości tworzonych rezerw, zanim zaczną obowiązywać zmniejszenie limitów pomniejszeń podstawy tworzenia rezerw wynikające z zapisów Załącznika nr 3 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008r. (Dz.U. z 2019 poz.520) w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków. Ma to szczególne znaczenie w odniesieniu do ekspozycji zagrożonych, w stosunku do których prowadzona jest windykacja, będąca długotrwałym procesem ze względu na uwarunkowania prawne.

Kwota utworzonych rezerw w roku 2019 z tytułu obowiązywania zapisów powyższego Rozporządzenia to 2 623,98 tys. zł.

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie na dzień 31.12.2019r. prowadził aktywne działania restrukturyzacyjne i windykacyjne w 332 sprawach na łączną kwotę 266 669 008,78 zł, z czego kapitał stanowił 212 767 469,85 zł (w tym bilans 179 530 113,20 zł, spisane w straty i przeniesione do ewidencji pozabilansowej 33 237 356,65 zł), zaś odsetki 53 901 538,93 zł. Kwota odpisów na rezerwy celowe na wyżej wymienione transakcje wynosiła wg stanu na 31.12.2019r. - 107 176 839,28 zł.

Ilość spraw objętych aktywnym procesem restrukturyzacji i windykacji w poszczególnych kategoriach ryzyka na dzień 31.12.2019r.:

-- kredyty w kategorii ryzyka „pod obserwacją” stanowią 4 sztuki na łączną kwotę 20 722 234,57 zł z czego kapitał stanowi 16 586 410,19 zł, zaś odsetki 4 135 824,38 zł.

- kredyty w kategorii ryzyka „poniżej standardu” stanowią 30 sztuk na łączną kwotę 19 911 629,53 zł z czego kapitał stanowi 19 892 004,87 zł, zaś odsetki 19 624,66 zł. Ponadto kwota kredytów w kategorii PS jest ściśle monitorowana i nie wymaga aktywnej restrukturyzacji

- kredyty w kategorii ryzyka „wątpliwe” stanowią 54 sztuki na łączną kwotę 27 799 774,21 zł, z czego kapitał stanowi 27 385 208,57 zł, zaś odsetki 414 565,64 zł,

- kredyty w kategorii ryzyka „stracone” stanowią 244 sztuki na łączną kwotę 142 839 944,88 zł, z czego kapitał bilansowy stanowił 115 666 489,57 zł, odsetki 27 173 455,31 zł oraz przeniesione do ewidencji pozabilansowej 33 237 356,65 zł.

Kwota wierzytelności odzyskanych w procesie windykacji do dnia 31.12.2019r. wynosiła łącznie 21 405 055,89 zł, z czego kapitał stanowił 17 645 952,68 zł, a odsetki 3 759 103,21 zł.

Wśród kredytów objętych procesem restrukturyzacji znajdowało się 63 ekspozycje kredytowe objęte ugodą na łączną kwotę kapitału i odsetek 69 174 164,89 zł. Bank w 2019 r. podpisał 15 uгод.

Pozostała działalność

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie prowadzi działalność dewizową, dzięki której klienci mogą być obsługiwani kompleksowo. Działalność dewizowa jest traktowana jako element uzupełniający do oferty złotowej, pożądana z przyczyn marketingowych, oczekiwana przez klientów lecz nie stanowiąca bezpośredniego źródła dochodów Banku. Oferowane przez Bank produkty dewizowe, to skup i sprzedaż walut obcych, pośrednictwo w dokonywaniu rozliczeń w kraju z nierezydentami, wykonywanie transferów zagranicznych, otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących oraz walutowych lokat terminowych.

Działalność marketingowa

Wizerunek i marka

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie prowadził w 2019r. kampanie marketingowe i wizerunkowe skierowane zarówno do obecnych jak i nowych klientów. Efekty działalności wizerunkowej są widoczne we wszystkich placówkach banku.

Znaczące miejsce w filozofii działania PBS w Ciechanowie w 2019 roku zajmowała idea biznesu społecznie odpowiedzialnego. Społecznie odpowiedzialny wymiar aktywności banku realizowany był przez wsparcie finansowe lokalnych inicjatyw i przedsięwzięć, takich jak: gminne dożynki, półkolonie z naszym bankiem, czy eventy lokalne.

Reklama, sponsoring i wsparcie środowisk lokalnych

Reklama Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie obejmowała następujące kanały:

- ulotki formatu DL, plakaty formatu A2, A4, A3,
- reklamę w witrynach okiennych placówek Banku,
- stojaki na ulotki do stoisk wystawienniczych,
- standy reklamowe,
- gadzety reklamowe,
- bankową witrynę internetową (stronę internetową),
- system BSTV,
- informację podawaną na wyciągach bankowych,

- reklamy wielkoformatowe na budynku centrali Banku oraz na powierzchniach wynajmowanych, w tym siatki reklamowe,
- reklamę w lokalnej prasie,
- reklamę w bankomatach,
- reklamę na Facebook,
- reklamę na portalach internetowych,
- landing page,
- reklamę na autobusach.

W 2019 roku, wspierane były lokalne inicjatywy kulturalne, sportowe i edukacyjne. Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie wspiera finansowo również instytucje, z którymi związany jest od wielu lat.

Otrzymane nagrody i wyróżnienia

Podziękowanie od Klubu Motocyklowego Wolny Wydech MC Poland za wspieranie inicjatyw społecznych organizowanych przez motocyklistów.

Bank godny zaufania, wyróżnienie od lokalnej gazety: Tygodnika Ciechanowskiego.

2.2. *Podstawowe produkty i usługi oferowane przez Bank*

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie w 2019 roku, posiadał w swojej podstawowej ofercie rachunki zarówno dla klientów indywidualnych, jak i instytucjonalnych. Do pierwszej grupy klientów dedykowane jest konto na dobry początek, konto za złotówkę, dla seniorów oraz konto VIP. Bank w swojej ofercie posiada także rachunek dedykowany klientom z segmentu non-profit. W ofercie rachunków przeznaczonych dla klientów instytucjonalnych, znajdują się: KONTO BIZNES MEGA, KONTO BIZNES oraz KONTO BIZNES DEBIUT, ponadto wprowadzono KONTO FARMER przeznaczone dla Rolniczych Podmiotów Gospodarczych tj. osób fizycznych lub prawnych prowadzących działalność rolniczą. Dla deweloperów uaktualniono ofertę mieszkaniowych otwartych i zamkniętych rachunków powierniczych. Klienci Banku mogą korzystać również z usług, takich jak usługi bankowości elektronicznej czy usługi kart płatniczych, zapewniających stały dostęp do środków zgromadzonych na rachunku bez konieczności odwiedzania placówek Banku. Ponadto Klienci mogą korzystać z aplikacji portfel SGB, która umożliwia płacenie kartą mobilną i BLIK-iem. W celu uatrakcyjnienia oferty rachunków, wprowadzono przelewy natychmiastowe Express Elixir, które można zrealizować w placówkach i bankowości elektronicznej. Ponadto klienci banku mogą realizować płatności w ramach usługi paybynet oraz Google Pay, Apple Pay i Garmin Pay.

Obok rachunków, Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie oferuje swoim Klientom lokaty terminowe, w tym również lokaty zakładane za pośrednictwem CBP (Customer Banking Platform),

które cieszą się niesłabnącym zainteresowaniem klientów od momentu wprowadzenia produktu do oferty Banku.

W 2019 roku, podobnie jak w latach poprzednich, największym zainteresowaniem Klientów cieszyła się lokata promocyjna Złota Lokata 2019, która jest już „tradycyjnym” produktem depozytowym oferowanym przez Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie, połączonym z loterią promocyjną, w której do wygrania są atrakcyjne nagrody rzeczowe.

Ponadto w celu zwiększenia bazy kredytowej osób fizycznych, 18.02.2019 r. wprowadzono do oferty produktowej kredyt mieszkaniowy. Produkt ten cieszy się dużym zainteresowaniem naszych klientów. W III kw. 2019 r., zmodyfikowano ofertę dotyczącą kredytów obrotowych, przeznaczonych dla klientów instytucjonalnych. We wszystkich tych produktach wydłużono okres kredytowania do 36 miesięcy. Wskazane zmiany usprawnią proces kredytowy oraz przyczynią się do większej sprzedaży produktów bankowych.

3. Informacje o zmianach na rynku, z uwzględnieniem podziału na podmioty

3.1. Klienci – rok 2019

Wśród Klientów Banku dominującą rolę odgrywały osoby fizyczne, których depozyty stanowiły 97,57% depozytów terminowych (bez kaucji) oraz 82,06% ogólnej liczby depozytów (nie uwzględniając odsetek).

Wśród produktów najchętniej wybieranych przez Klientów Banku dominowała Złota Lokata 2019. Innymi produktami, które cieszyły się dużym zainteresowaniem ze strony Klientów, były: Lokata Jubileuszowa, Lokata Super PBSiak oraz lokata na szóstkę.

Bank koncentrował się na obsłudze Klientów m.in. z powiatów ciechanowskiego, mławskiego, przasnyskiego, żuromińskiego, sierpeckiego, płockiego. Realizując swoją strategię, Bank koncentruje się głównie na obsłudze Klientów indywidualnych, rolników oraz małych i średnich przedsiębiorstw.

4. Informacje o umowach znaczących dla działalności Banku, w tym umowach ubezpieczenia, współpracy lub konsorcjach

4.1. Umowy ubezpieczenia

Bank posiada umowę agencyjną zawartą z MACIF Życie TUW w Warszawie, na podstawie której jest ubezpieczającym w ubezpieczeniu na życie Acti Finanse 3. Ubezpieczenie na życie dotyczy wszystkich rodzajów kredytów w kwocie do 3 mln złotych. Ubezpieczonymi mogą być osoby w wieku od 18 do 70 lat.

Pakiet ubezpieczeń jest rozszerzony o indywidualne ubezpieczenia na życie dla wszystkich klientów Banku – pakiet ACTI Ochrona i ACTI Ochrona Bezpieczeństwo. Ubezpieczenia w ramach pakietu ACTI OCHRONA mogą być zawierane z osobami w przedziale wiekowym 18 – 75 lat.

Bank, na podstawie zawartych umów agencyjnych, współpracuje także z:

- 1) Generali Życie TU S.A.,
- 2) Concordia Polska Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna.

W ramach prowadzonej współpracy w zakresie bancassurance Klienci Banku mogą korzystać z większości oferowanych przez ubezpieczycieli produktów. Wszystkie ubezpieczenia „Życie Komfort” zawierane są w celu zabezpieczenia zobowiązań wynikających z umów kredytu lub pożyczki.

W ramach oferowanej współpracy, firmy mogą korzystać zarówno z ubezpieczenia budynków, budowli, maszyn i urządzeń, jak również środków obrotowych czy nakładów inwestycyjnych.

Wszystkie produkty ubezpieczeniowe oferowane są przez przeszkolonych pracowników Banku posiadających certyfikat osoby fizycznej wykonującej czynności agencyjne (OFWCA). Pracownicy są obowiązani oferować klientom Banku szeroką gamę ubezpieczeń zarówno życiowych jak i majątkowych celem zwiększenia dochodów z działalności bancassurance, ale przede wszystkim obowiązani są kierować produkty dopasowane do potrzeb klienta.

4.2. *Umowy współpracy z innymi bankami lub innymi podmiotami*

Od 23 listopada 2018 r. Bank działa jako samodzielny, współpracujący z SGB-Bankiem S.A.

Od 08 września 2011 r. do 31.05.2019 r. Bank współpracował z Mennicą Polską w zakresie sprzedaży jej wyrobów.

4.3. *Umowy Zrzeszenia*

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie od 10 stycznia 2002 roku do 22 listopada 2018 roku był zrzeszony w Spółdzielczej Grupie Bankowej. Od 23 listopada 2018 r. Bank działa jako samodzielny, współpracujący z SGB-Bankiem S.A. na podstawie porozumienia o współpracy.

5. Główni konkurenci Banku

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie posiada uprawnienia do świadczenia swoich usług na terenie całego kraju. W rzeczywistości jednak jego działalność koncentruje się głównie na terenie północnego Mazowsza, gdzie zlokalizowane są placówki Banku. Wiodący Oddział oraz Centrala Banku zlokalizowane są na terenie Ciechanowa. W każdym mieście, w którym funkcjonują placówki PBS w Ciechanowie, mamy do czynienia z silną konkurencją ze strony banków komercyjnych oraz lokalnych banków spółdzielczych i instytucji parabankowych, a także SKOK-ów.

W samym tylko Ciechanowie, w którym mieści się Centrala Banku i który stanowi jednocześnie wiodącą jednostkę Banku, działają liczne konkurencyjne banki komercyjne, m.in. PKO Bank Polski, Santander Bank Polska S.A., BNP Paribas S.A., Bank Pocztowy, Pekao S.A., Bank Millennium S.A.,

Getin Bank S.A., ING Bank Śląski S.A., Credit Agricole S.A., SKOK Stefczyka, Bank Spółdzielczy w Płońsku, Warmińsko-Mazurski Bank Spółdzielczy w Piszczu, Warszawski Bank Spółdzielczy, Alior Bank S.A., mBank oraz Nest Bank. Tak duża konkurencja na lokalnym rynku wyznacza sposób postępowania i wywiera znaczący wpływ na kształt strategii rozwoju Banku.

6. Czynniki zewnętrzne

Czynniki mikrootoczenia

Powiat ciechanowski to teren, na którym swoją działalność prowadzą małe przedsiębiorstwa oraz małe i średnie gospodarstwa rolne. Dlatego też Bank posiada preferencyjne pakiety dla rolników oraz wiele atrakcyjnych produktów i usług dla pozostałych podmiotów i Klientów indywidualnych. Bank oferuje produkty depozytowe i kredytowe o konkurencyjnym oprocentowaniu, które pozwalają przyciągać Klientów. W następnych latach Bank planuje utrzymać pozycję na rynku lokalnym pozyskując nowych Klientów poprzez dążenie do udoskonalania metod ich obsługi, unowocześnianie systemów informatycznych i zaplecza sprzętowego oraz wprowadzanie i doskonalenie nowoczesnych produktów i usług bankowych.

Czynniki otoczenia rynkowego

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie jest jednym z najstarszych banków spółdzielczych w naszym kraju. Swoją działalność rozpoczął od roku 1899 jako Towarzystwo Wzajemnego Kredytu i z niewielkiej instytucji finansowej przekształcił się w nowoczesny, solidny i dynamicznie rozwijający się polski Bank. Każdego dnia Bank konsekwentnie realizuje przyjętą misję polegającą na efektywnym zaspokajaniu potrzeb na usługi finansowe Klientów indywidualnych i instytucjonalnych, będących właścicielami w środowisku lokalnym i ku jego pożytkowi. Podstawowym celem działalności Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie jest wspieranie rozwoju gospodarczego środowisk lokalnych, kompleksowa obsługa finansowa firm, a także przedsiębiorstw sektora rolno-spożywczego działających na terenie miasta Ciechanowa oraz innych miast i gmin województwa mazowieckiego. Bank stara się dostosować ofertę do potrzeb i wymagań Klientów działających na lokalnym rynku, pamiętając o tym, że tylko satysfakcja Klienta jest gwarancją sukcesu Banku.

7. Inne działania

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem Bank realizuje długoterminową strategię rozwoju Banku ujętą w Planie finansowym na rok 2018 i strategicznej projekcji finansowej na lata 2019-2022 Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie. Dokument ten jest jednocześnie podstawą do Planu ochrony kapitału zaakceptowanego przez Komisję Nadzoru Finansowego. Bank dokonał szeregu zmian w wielu istotnych obszarach funkcjonowania, m.in. opracował i wdrożył wiele ulepszeń w strukturze organizacyjnej, systemie zarządzania ryzykiem, w szczególności

ryzykiem kredytowym oraz procedury zwiększające bezpieczeństwo, sprawność i efektywność Banku.

Można tu wymienić:

- bieżące zmiany w Regulaminie organizacyjnym Banku,
- realizację Programu redukcji kosztów,
- kontynuowanie projektów w obszarze informatycznym,
- zrealizowany projekt mający na celu zmiany procesu kredytowego oraz regulacji wewnętrznych Banku w zakresie zarządzania i administracji ryzyka kredytowego.

Zrealizowany projekt w zakresie ryzyka kredytowego usprawnił proces udzielania produktu kredytowego, proces monitorowania, sprawozdawczości zarządczej portfela kredytowego, proces wymiany informacji i uzgadniania danych, procedur kredytowych, w tym strategię zarządzania ryzykiem, politykę kredytową/podręcznik kredytowy, procedury/instrukcje procesu kredytowego.

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym, z uwagi na jego wpływ na profil ryzyka i poziom adekwatności kapitałowej podlega ciągłemu doskonaleniu oraz dostosowywaniu do obowiązujących regulacji.

Bank rozpoczął wdrożenie systemu wspierającego kompleksową weryfikację Klienta kredytowego w dostępnych w internecie bazach rejestrowych CEIDG, KRS, REGON, Biurze Informacji Kredytowej, bazach ZBP, BIK, giełdach długów, itp.

III ZASOBY JEDNOSTKI

Zasoby kadrowe

Stan zatrudnienia w osobach/etatach na dzień bilansowy roku bieżącego i poprzedniego oraz jego zmiany przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	Rok poprzedni	Zatrudniono	Zwolniono	Rok bieżący
Liczba pracowników w osobach	142	19	13	148
Liczba pracowników wg etatów	141,25	19	13	147,13

Struktura wiekowa pracowników Banku na dzień bilansowy roku bieżącego i poprzedniego:

Wiek zatrudnionych pracowników	Liczba pracowników	
	Rok poprzedni	Rok bieżący
do 30 lat	18	21
od 31 – do 45 lat	90	96
od 46 – do 55 lat	20	22
ponad 55 lat	14	9

W 2019 roku pracownicy Banku 341 razy uczestniczyli łącznie w 112 różnego rodzaju szkoleniach, kursach, seminariach i konferencjach.

IV. INFORMACJE na TEMAT POSIADANYCH WŁASNYCH UDZIAŁÓW/AKCJI

Bank nie posiada własnych udziałów/akcji.

V. CELE I RYZYKA

Cele strategiczne w odniesieniu do całego portfela kredytowego odnosiły się do:

- 1) zapewnienia stabilnego rozwoju, optymalnego jakościowo portfela zapewniającego zachowanie równowagi pomiędzy dochodowością a bezpieczeństwem,
- 2) zakładanego, jednak nie zrealizowanego, podwyższenia jakości całego portfela kredytowego Banku wyrażonego udziałem należności od sektora niefinansowego i jednostek rządowych i samorządowych z rozpoznaną utratą wartości (zagrożonych) według wartości brutto do należności ogółem od sektora niefinansowego i jednostek rządowych i samorządowych (wartość wskaźnika prognozowana w Planie Finansowym na rok 2019 na dzień 31.12.2019 r. wynosi 38,04%), wskaźnik jakości całego portfela kredytowego (wg wartości bilansowej brutto) wg stanu na 31.12.2019 r. wyniósł 40,29%, wskaźnik jakości nominalnie wyniósł 36,88%. Przyczyną wysokiego wskaźnika jakości kredytów było w szczególności przeklasyfikowanie kredytów do wyższych grup ryzyka w wyniku dokonanego przeglądu portfela kredytowego w 2016 r., wstrzymanie akcji kredytowej do 19.06.2017 r., z uwagi na dostosowywanie rozmiarów prowadzonej działalności do posiadanych funduszy własnych. Wpływ na wysokość tego wskaźnika ma także przedłużający się proces sprzedaży wierzytelności ze względu na brak satysfakcjonujących ofert oraz przedłużanie procesów windykacyjnych ze względu na stosowanie przez dłużników instrumentów prawnych przewidzianych przepisami prawa restrukturyzacyjnego i prawa upadłościowego.
- 3) ograniczenia całkowitej Ekspozycji Kredytowej na Klienta Kredytowego lub na Grupie Powiązanej,
- 4) zakładanego udziału instrumentów finansowych w funduszach własnych - nie mógł przekroczyć 330% funduszy własnych, nie więcej niż 200 000 000 zł. Uchwałą Zarządu Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie z dnia 12.02.2019 r., Bank ustanowił limit związany z inwestycjami w instrumenty finansowe w wysokości „do 330% funduszy własnych, jednak nie więcej niż 200 000,00 tys. zł, łącznie dla instrumentów wysokiego, średniego, średnio-niskiego i niskiego ryzyka”. Limit ten wg stanu na 31.12.2019 r. został wykonany w 90,50%,
- 5) ściśle monitorowanie portfela kredytowego dostarczające Zarządowi Banku informacji umożliwiających podejmowanie ostrożnościowych, zasadnych decyzji dotyczących działalności kredytowej Banku.

Bank realizował swoje cele strategiczne poprzez:

1) stosowanie standardów zawartych w regulacjach kredytowych, w szczególności dotyczących

a) w odniesieniu do pojedynczej transakcji kredytowej:

- oceny zdolności kredytowej (ilościowej i jakościowej), zróżnicowanej w odniesieniu do poszczególnych grup kredytobiorców,
- monitorowania ekspozycji przez cały okres kredytowania

b) w odniesieniu do portfela kredytowego:

- ustalanie apetytu na ryzyko (wartość wskaźnika prognozowana w Planie Finansowym na rok 2019 na dzień 31.12.2019 r. wynosi 38,04%), wskaźnik jakości całego portfela kredytowego (wg wartości bilansowej brutto) wg stanu na 31.12.2019 r. wyniósł 40,29%, wskaźnik jakości nominalnie wyniósł 36,88%. Wskaźnik alokacji kapitału na ryzyko kredytowe ustalony na poziomie 56,5%, wykorzystany w 95,06%).

Od dnia 16.01.2019 r., po dokonaniu przeglądu limitów i ich wykorzystania w zakresie ryzyka kredytowego, obowiązuje zaktualizowana „Strategia Zarządzania Ryzykiem w PBS w Ciechanowie”, według której udzielanie kredytów odbywa się zgodnie z zawartymi w niej zweryfikowanymi limitami. Prowadzone jest systematyczne monitorowanie portfela i przedkładanie informacji organom Banku. Prawidłowość działań zmierzających do osiągnięcia w/w celów podlega kontroli wewnętrznej.

2) ustanawianie skutecznych i adekwatnych do ponoszonego ryzyka zabezpieczeń spłaty kredytów, obejmujących w szczególności:

a) weryfikację stanu prawnego nieruchomości, ocenę jakości zabezpieczeń,

b) weryfikację ich wartości i płynności na etapie udzielania kredytu i w ramach prowadzonego monitoringu zabezpieczeń,

c) dla ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie (EKZH) utrzymywanie wskaźnika wyrażającego stosunek wartości ekspozycji kredytowej do wartości nieruchomości (wskaźnik LtV) na poziomie wynikającym z instrukcji monitorowania pojedynczej transakcji kredytowej;

3) stosowanie wymogu wnoszenia własnych środków przy realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych na poziomie minimum 20% całkowitego kosztu inwestycji;

4) utrzymanie w bilansie Banku tylko portfela aktywów o charakterze bankowym;

Ograniczając ryzyko w odniesieniu do DEK (detailed ekspozycji kredytowych) i EKZH (ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie) ustalono:

1) utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie,

2) poziom wskaźników DTI (wskaźnik długu do dochodu) wynoszący:

- a) 50% przy dochodach miesięcznych netto mniejszych lub równych średniemu wynagrodzeniu w gospodarce narodowej,
- b) 65% przy dochodach wyższych niż średnie wynagrodzenie w gospodarce narodowej,
- 3) wskaźniki maksymalnego zaangażowania w każdy z portfeli (EKZH - 80%, DEK - 30%),
- 4) wskaźniki maksymalnego udziału ekspozycji zagrożonych w każdy z portfeli, w portfelu zagrożonych ekspozycji kredytowych ogółem (EKZH - 80%, DEK - 15%),
- 5) maksymalne okresy kredytowania - w okresie realizowania Planu Naprawy Bank limituje okres finansowania kredytami do 25 lat, z wyłączeniem:
 - a) kredytów udzielanych jednostkom samorządu terytorialnego, dla których okres kredytowania jest zgodny z okresem finansowania przewidzianym w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia (SIWZ);
 - b) Produktów Kredytowych na cele mieszkaniowe, dla których Zarząd Banku może w uzasadnionych przypadkach wydłużyć okres kredytowania maksymalnie do 30 lat.
- 6) stosowanie szczegółowych limitów LtV na maksymalnym poziomie:
 - a) 80% w przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych,
 - b) 75% w przypadku ekspozycji kredytowej zabezpieczonej na nieruchomości komercyjnej,
- 7) udzielanie kredytów zabezpieczonych hipotecznie dla klientów instytucjonalnych z badaniem zdolności kredytowej metodą ekspercką,
- 8) wprowadzenie zasad oceny wartości nieruchomości wycenionej na podstawie operatu szacunkowego, zgodnie z Instrukcją prawnych form zabezpieczeń wierzytelności banku w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie.

Ważnym elementem ryzyka kredytowego jest ryzyko koncentracji, które zarządzane jest poprzez wyznaczanie, a następnie monitorowanie przestrzegania limitów koncentracji w podziale na:

- 1) Klientów lub Grupy Powiązane,
- 2) Podział geograficzny,
- 3) Podział pod względem Segmentu Klienta,
- 4) Podział pod względem sektora branżowego,
- 5) Ekspozycje zabezpieczone hipotecznie (odrębnie ekspozycje zabezpieczone nieruchomościami mieszkaniowymi i ekspozycje zabezpieczone nieruchomościami komercyjnymi),
- 6) Detaliczne Ekspozycje Kredytowe.

W ramach rocznego przeglądu procedur zarządzania ryzykiem kredytowym, Bank dokonał weryfikacji limitów oraz wyznaczył nowe limity, które zostały ujęte w „Strategii Zarządzania Ryzykiem w PBS w Ciechanowie” (z mocą obowiązywania od 16.01.2019 r.).

Ryzyko kontynuacji działalności Jednostki

Działania podjęte przez Bank w celu zmniejszenia ryzyka zagrożenia kontynuacji działalności.

Bank, stosownie do oczekiwań Komisji Nadzoru Finansowego, opracował „Plan naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie na lata 2017-2022”, który został w dniu 31.03.2017 r. przekazany do Komisji Nadzoru Finansowego. Zarząd Banku mimo braku formalnej akceptacji Planu naprawy przez Komisję Nadzoru Finansowego podjął działania w celu jego realizacji.

W trakcie jego realizacji część założeń uległa dezaktualizacji, w związku z czym Zarząd Banku podjął decyzję o jego aktualizacji, co zostało przedstawione Komisji Nadzoru Finansowego.

Bank sporządził Plan Naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie w oparciu o postanowienia Ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji z dnia 10 czerwca 2016 roku. Dokument ten stanowi, iż Bank zobowiązany jest do wdrożenia Planu Naprawy, który służy określeniu środków oraz działań podejmowanych przez Bank w przypadku znacznego pogorszenia się jego sytuacji finansowej.

Zarząd Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie skierował w dniu 29.03.2018 r. do Komisji Nadzoru Finansowego wnioski o zatwierdzenie Planu Naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie. Plan naprawy został zatwierdzony przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 29.01.2019 r.

Załącznik do Planu Naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie stanowił Plan Finansowy na rok 2018 i Strategiczna Projekcja Finansowa na lata 2019-2022. Przyjęte w nim założenia mają zapewnić bezpieczne funkcjonowanie w zmiennych warunkach w przyszłości, a także przystąpienie do Spółdzielczego Systemu Ochrony.

Bank w 2019 roku opracował „Plan finansowy na rok 2019 Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie”, stanowiący uszczegółowienie i uaktualnienie projekcji finansowej na ten rok w „Planie finansowym na rok 2018 i strategicznej projekcji finansowej na lata 2019-2022 Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie”. Plan ten został przekazany do Komisji Nadzoru Finansowego.

Zarząd Banku po otrzymaniu decyzji o zatwierdzeniu Planu Naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie podjął uchwałę nr 34/2019 z 12.02.2019 r. w sprawie podjęcia decyzji o wdrożeniu działań opisanych w „Planie Naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie”. Decyzja Zarządu została zatwierdzona przez Radę Nadzorczą Uchwałą nr 7/2019 z 20.02.2019 r. O powyższym Bank poinformował Komisję Nadzoru Finansowego pismem z dnia 12.02.2019 r. oraz z dnia 21.02.2019 r.

Podjęte Uchwałą działania objęły poniższe opcje i działania:

1. śródroczne badanie sprawozdania finansowego w celu możliwości zaliczenia wyniku finansowego do funduszy własnych,
2. intensyfikacja procesów windykacji i restrukturyzacji,
3. obniżenie kosztów ogólnego zarządu,
4. działania mające na celu ograniczenie ryzyka i dźwigni finansowej:
 - a) zamiana aktywów na niższą wagę ryzyka,
 - b) sprzedaż portfela kredytowego (ekspozycje stracone).

Podstawę podjęcia działań opisanych powyżej stanowił fakt, iż przekroczenie wskaźników wiodących - łącznego współczynnika kapitałowego i współczynnika kapitału Tier I oraz wskaźników niewiodących - współczynnika kapitału podstawowego Tier I i wskaźnika jakości portfela kredytowego miało miejsce zarówno przed, jak i trakcie tworzenia Planu Naprawy. Bank realizował i realizuje działania ujęte zarówno w Planie ochrony kapitału, jak i opcje naprawy ujęte w Planie Naprawy mające na celu osiągnięcie wskaźników na planowanym poziomie, w tym współczynników kapitałowych zgodnych z Rozporządzeniem CRR, z uwzględnieniem wymogu połączonego bufora. W okresach kwartalnych wg stanu na ostatni dzień kwartału Bank sprawozdaje Komisji Nadzoru Finansowego realizację Planu naprawy i Planu finansowego.

W oparciu o Plan Finansowy na rok 2018 i Strategiczną Projekcję Finansową na lata 2019-2022 Bank opracował Plan ochrony kapitału Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie, który określa środki oraz działania podejmowane przez Bank w celu zapewnienia wymogu połączonego bufora i spełnienia wszystkich współczynników kapitałowych.

Plan ochrony kapitału został zatwierdzony przez Komisję Nadzoru Finansowego 19.04.2018 r.

Bank nie był w stanie spełnić w terminie do 23.11.2018 r. jednego kryterium przystąpienia do Systemu Ochrony SGB, którym jest aby „Należności od sektora niefinansowego i jednostek rządowych lub samorządowych z rozpoznaną utratą wartości według wartości bilansowej brutto/Należności ogółem od sektora niefinansowego i jednostek rządowych lub samorządowych według wartości bilansowej brutto osiągnęły wartość max 10%”.

W związku z terminem wygaśnięcia w dniu 23.11.2018 r. umowy zrzeczenia łączącej Bank z SGB-Bankiem S.A., w dniu 22 listopada 2018 r. strony zawarły porozumienie o współpracy kompleksowo regulujące zasady dalszej współpracy Banku oraz SGB-Banku S.A. w zakresach regulowanych do tej pory umową zrzeczenia oraz umowami szczegółowymi regulującymi konkretne obszary współpracy Banku oraz SGB-Banku S.A. w ramach zrzeczenia SGB.

Na podstawie zawartego porozumienia o współpracy SGB-Bank S.A. nadal wykonuje na rzecz Banku szereg czynności i usług na takich samych zasadach i warunkach finansowych, na jakich SGB-Bank S.A. wykonywał je na podstawie umowy zrzeczenia, za wyjątkiem wąskiego katalogu

czynności i usług (np. audyt wewnętrzny oraz umowy z niektórymi dostawcami „narzędzi” analitycznych dla Banku), których wykonywanie za pośrednictwem SGB-Banku S.A. było możliwe wyłącznie w ramach zrzeczenia SGB. W związku z powyższym umowy szczegółowo regulujące te obszary współpracy zostały zmienione lub rozwiązane przez strony.

Bank w 2019 roku realizował proces dostosowania swojej struktury organizacyjnej do zarejestrowanych w KRS zmian w Statucie Banku, podjętych Uchwałą Zebrania Przedstawicieli w dniu 26.06.2019 r., obejmujących wyodrębnienie niezależnej komórki audytu wewnętrznego, mającej za zadanie niezależne i obiektywne badanie i ocenę adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, a także procedur do wymaganego prawem stanu.

W dalszej kolejności Bank rozpoczął proces rekrutacji na Stanowisko Audytora Wewnętrznego. W wyniku rekrutacji wyłoniono kandydata, posiadającego kwalifikacje, doświadczenie i umiejętności w zakresie badania ryzyka występującego w działalności banku oraz zdolnego realizować zadania określone w Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach oraz Regulaminie organizacyjnym Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie.

W dniu 22.01.2020 r. Rada Nadzorcza podjęła Uchwałę w sprawie powołania osoby kierującej komórką audytu wewnętrznego.

W wyniku zawarcia porozumienia o współpracy z SGB-Bankiem S.A. oraz przejścia do samodzielnego wykonywania przez Bank części czynności od SGB-Banku S.A. dalsze funkcjonowanie Banku po wygaśnięciu umowy zrzeczenia SGB-Bankiem S.A. w stanie niezakłóconym zostało w pełni zapewnione. Zmiana formy prawnej współpracy z SGB-Bankiem S.A. nie wpływa negatywnie na dalsze funkcjonowanie Banku.

Porozumienie o współpracy z SGB-Bankiem S.A. zostało zawarte na okres 24 miesięcy z zastrzeżeniem, że wygaśnie ono przed upływem ww. terminu w przypadku przystąpienia przez Bank do innego zrzeczenia oraz systemu ochrony.

O powyższym Bank, jako emitent obligacji, poinformował poprzez raport bieżący opublikowany na Catalist.

Zarząd Banku prowadzi rozmowy z Bankiem SGB S.A. na temat zmiany czasookresu obowiązywania umowy na bezterminowy do momentu przystąpienia do systemu ochrony i banku zrzeczającego.

Z uwagi na to, iż Umowa Systemu Ochrony Zrzeczenia BPS przewiduje warunkowe przyjęcie w przypadku spełnienia przez bank spółdzielczy wskaźników/kryteriów po zakończeniu realizacji

PPN, a jednocześnie założenia „Planu finansowego na 2018 rok i strategicznej projekcji finansowej na lata 2019-2022 Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie” pozwalają na osiągnięcie wymaganych wartości poszczególnych wskaźników po zakończeniu jego realizacji, Zarząd Banku równoległe prowadził rozmowy z Zarządem Spółdzielni SOZ BPS o warunkowym przystąpieniu do Systemu Ochrony BPS.

Bank dokonał aktualizacji Planu naprawy, który został przekazany w dniu 28.01.2020 r. do Komisji Nadzoru finansowego celem jego akceptacji. W zaktualizowanym Planie naprawy uwzględniono ryzyka, które zmaterializowały się w 2019 roku, a które nie były przewidziane w Planie naprawy przekazanym do KNF w dniu 29.03.2018 r.

W obliczu materializacji się tego ryzyka Bank podjął działania naprawcze nieprzewidziane w zatwierdzonym Planem naprawy.

Bank w dniu 08.11.2019 r. skierował do Komisji Nadzoru Finansowego „Wniosek o wydanie zezwolenia na stosowanie indywidualnego modelu klasyfikacji kredytów i kalkulacji rezerw zgodnie z § 2 ust. 5 oraz § 3 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków”.

Powyższy wniosek znajduje się w trakcie procedowania.

W sytuacji uzyskania zezwolenia w powyższym zakresie, Bank zgodnie ze standardem MSSF 9 będzie tworzył odpisy nie tylko na kredyty ze stwierdzoną utratą wartości (tzw. faza 3), ale także na oczekiwane straty kredytowe w okresie 12 miesięcy, gdy nie stwierdzono istotnego wzrostu ryzyka kredytowego od momentu udzielenia kredytu (tzw. faza 1), oraz na straty oczekiwane w całym cyklu życia kredytu, gdy ryzyko kredytowe istotnie wzrosło (tzw. faza 2). Odpisy będą zatem tworzone wcześniej – jeszcze przed materializacją ryzyka kredytowego, w odróżnieniu od obecnie stosowanego procesu tworzenia rezerw zgodnie z Rozporządzeniem MF, o którym mowa powyżej.

Informacja o prowadzonych sprawach sądowych wg 31.12.2019r., w których Bank występuje w charakterze Pozwanego:

- liczba spraw sądowych w toku z obszaru kadrowego – 5,
- liczba spraw sądowych w toku z obszaru członkowskiego – 4,
- liczba innych spraw sądowych w toku – 5.

Łączna wartość przedmiotu sporu – 28 113 724,00 zł, kwota utworzonych rezerw 105 000,00 zł.

Informacja o prowadzonych sprawach sądowych wg 31.12.2019r., w których Bank występuje w charakterze Powodu/Zainteresowanego:

- liczba spraw sądowych w toku z zakresu Zespołu Wierzytelności Trudnych – 44,
- liczba innych spraw sądowych w toku – 3.

Łączna wartość przedmiotu sporu – 80 179 178,68 zł.

VI. INFORMACJA w ZAKRESIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

1. Klasyfikacje instrumentów finansowych:

- 1) aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu,
- 2) udzielone kredyty i pożyczki oraz inne należności własne banku,
- 3) aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności,
- 4) aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

2. Ryzyka, na które narażone są instrumenty finansowe:

Ryzyko jest nierozzerwalnie związane z każdą formą inwestowania kapitału. Lokowanie środków w instrumenty finansowe zawsze wiąże się z ryzykiem utraty części lub całości zainwestowanego kapitału, a w przypadku niektórych instrumentów, nawet z koniecznością wniesienia dodatkowych środków celem uzupełnienia strat, zwłaszcza jeżeli mamy do czynienia z dźwignią finansową, dającą możliwość większego zarobku przy jednoczesnym mniejszym udziale środków własnych co zwiększa ryzyko utraty, a nawet dopłaty do zainwestowanego kapitału. Im większy oczekiwany zysk tym większe ryzyko inwestycji. Rynek papierów wartościowych, w szczególności obrót giełdowy, cechują wahania kursów notowanych tam instrumentów, które nie zawsze zależą od emitentów czy od ich wyników z działalności. Wpływ na kształtowanie cen mogą mieć również wątki polityczne, ekonomiczne i prawne. Ryzykiem mogą być krótkoterminowe wahania wartości. Inwestor ponosi więc ryzyko związane ze zmianami kursów i ograniczeniami płynności (możliwość szybkiego nabycia i zbycia instrumentu).

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie inwestuje w instrumenty finansowe charakteryzujące się niskim poziomem ryzyka, aktualnie są to instrumenty dłużne utrzymywane do terminów wymagalności (bony pieniężne Narodowego Banku Polskiego). Bank rozszerzył inwestowanie o obligacje Skarbu Państwa, które także charakteryzują się niskim poziomem ryzyka.

Bank, ze względu na samodzielne działanie, zakupił obligacje Skarbu Państwa zaewidencjonowane w bilansie jako instrumenty dłużne dostępne do sprzedaży, stanowiące zabezpieczenie FOŚG, zdeponowane na rachunku papierów wartościowych w SGB-Banku S.A

3. Zarządzanie ryzykiem w Banku (cele i metody)

a. zarządzanie ryzykiem kredytowym

Istota działalności kredytowej polega na jednoczesnym sterowaniu ryzykiem w odniesieniu do pojedynczej ekspozycji kredytowej i do łącznego zaangażowania kredytowego, w tym dużymi koncentracjami. Z uwagi na strukturę aktywów głównym źródłem ryzyka kredytowego (w tym koncentracji) jest portfel kredytowy.

Ograniczenie tego ryzyka następować będzie poprzez przyjęcie wewnętrznych zasad zabezpieczenia spłaty udzielonych kredytów oraz zachowania norm koncentracji wierzytelności

określonych w Rozporządzeniu CRR, ustawie Prawo Bankowe i zaleceń KNF dla działalności kredytowej.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka kredytowego szczegółowo zidentyfikowano w pierwszej części Informacji dodatkowej.

b. zarządzanie ryzykiem operacyjnym

1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka operacyjnego obejmują:
 - 1) optymalizację efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania;
 - 2) racjonalizację kosztów;
 - 3) zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne;
 - 4) automatyzację procesów realizowanych w Banku, pozwalającą w sposób bezpieczny zredukować ryzyko wynikające z błędów ludzkich;
 - 5) wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.
2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez opracowanie i wdrożenie:
 - 1) systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, adekwatnego do profilu ryzyka Banku;
 - 2) systemu zarządzania zasobami ludzkimi, który pozwala na stworzenie kultury organizacyjnej wspierającej efektywne zarządzanie ryzykiem operacyjnym;
 - 3) skutecznego systemu kontroli wewnętrznej pozwalającego na monitorowanie i korygowanie wykrytych nieprawidłowości (w szczególności w obszarach najbardziej narażonych na ryzyko);
 - 4) odpowiednich warunków technicznych (w tym technologicznych) wspierających w sposób bezpieczny działalność Banku i przetwarzane przez niego informacje;
 - 5) procedur opisujących istniejące w Banku procesy, które regularnie są dostosowywane do zmieniających warunków otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego;
 - 6) planów awaryjnych i planów zachowania ciągłości działania Banku.
3. System zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmuje:
 - 1) wszystkie obszary działalności Banku, w tym również zlecenie czynności na zewnątrz;
 - 2) identyfikację, pomiar i ocenę ryzyka operacyjnego z wykorzystaniem narzędzia samooceny ryzyka operacyjnego w realizowanych procesach,
 - 3) monitorowanie i kontrolowanie poziomu ryzyka operacyjnego poprzez system raportowania zdarzeń i strat operacyjnych, monitorowanie stopnia realizacji KRI, w tym wartości progowych w zakresie strat dotyczących rodzajów zdarzeń ryzyka operacyjnego, przeprowadzanie testów warunków skrajnych,

- 4) akceptowanie poziomu ryzyka, bądź w uzasadnionych przypadkach podejmowanie działań ograniczających ryzyko.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym przebiega w ramach odpowiedniego środowiska wewnętrznego zarządzania ryzykiem (organizacyjnych narzędzi zarządzania ryzykiem).

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym odnosi się do:

- 1) struktury organizacyjnej banku oraz jej adekwatności do realizacji strategicznych celów,
- 2) czynności wykonywanych przez pracowników,
- 3) adekwatności kwalifikacji pracowników oraz ich rozwoju do potrzeb banku,
- 4) zatrudnienia, bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 5) przeciwdziałania dyskryminacji pracowników m.in. ze względu na wiek, płeć, przekonania, przynależność do partii politycznej, organizacji i związków zawodowych,
- 6) ubezpieczeń oraz odszkodowań,
- 7) zapobiegania działalności przestępczej pracowników, klientów oraz innych osób na szkodę banku,
- 8) procesów realizowanych przez kanały dystrybucji produktów (tradycyjne i elektroniczne) wykorzystywanych przez bank,
- 9) bezpieczeństwa fizycznego i informatycznego,
- 10) zdarzeń dotyczących zaburzeń pracy systemów teleinformatycznych i informacyjnych,
- 11) ochrony zasobów informacyjnych i informacji,
- 12) braku możliwości prowadzenia działalności przez Bank lub poniesienia strat w wyniku zdarzeń nadzwyczajnych,
- 13) planów wdrożenia nowych technologii teleinformatycznych,
- 14) postępowania w sytuacjach zagrożenia bieżącego funkcjonowania banku,
- 15) zdarzeń, których skutki dotyczą bank, natomiast ich przyczyny znajdują się poza jego bezpośrednią kontrolą,
- 16) usług świadczonych w ramach współpracy z kontrahentami na podstawie umów o wykonywanie czynności należących do zakresu działania banku oraz innych umów,
- 17) adekwatności polityki i praktyki ubezpieczeniowej banku w relacji do ponoszonego ryzyka,
- 18) nowych i istniejących produktów, projektów oraz procesów.

c. zarządzanie ryzykiem płynności i finansowania

1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka płynności obejmują:
 - 1) zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty;

- 2) zapobieganie powstania sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrzbankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego na wypadek wystąpienia takiej sytuacji,
- 3) utrzymanie wskaźników płynności na odpowiednich poziomach:
 - a) Nadzorcza Miara Płynności M1 – 20 000 tys. zł,
 - b) Nadzorcza Miara Płynności M2 – 1,20,
 - c) Nadzorcza Miara Płynności M3 – 1,05,
 - d) Nadzorcza Miara Płynności M4 – 1,05,
 - e) Wskaźnik LCR – 160%,
 - f) Wskaźnik NSFR – 100%.
2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:
 - 1) utrzymywanie przez Bank aktywów nieobciążonych na minimalnym poziomie stanowiącym zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni,
 - 2) realizowanie strategii finansowania, o której mowa w ust. 3;
 - 3) pozyskiwanie depozytów o możliwie długich terminach wymagalności, tak aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym;
 - 4) utrzymywanie na bezpiecznym poziomie nadzorczych miar płynności, przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów z tym związanych;
 - 5) utrzymywanie wymogu pokrycia płynności (wskaźnika LCR) przynajmniej na poziomie określonym w Planie Naprawy jako poziom ostrzegawczy oraz stabilnego finansowania (wskaźnika NSFR) na wymaganym przepisami poziomie;
 - 6) finansowanie na bezpiecznym poziomie kredytów powiększonych o majątek trwały przez depozyty powiększone o fundusze własne;
 - 7) utrzymywanie płynnościowej struktury bilansu na poziomie zapewniającym występowanie nadwyżki skumulowanych aktywów nad skumulowanymi pasywami (wraz ze zobowiązaniami pozabilansowymi udzielonymi) w okresie do 1 roku oraz nadwyżki skumulowanych pasywów nad skumulowanymi aktywami w okresie powyżej 1 roku;
 - 8) zapewnienie globalnej wypłacalności Banku, oznaczającej posiadanie skumulowanej luki płynności (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych) na poziomie nieujemnym;
 - 9) dywersyfikacja źródeł finansowania poprzez ograniczanie udziału środków dużych deponentów lub dużych depozytów w bazie depozytowej;
 - 10) dążenie do podnoszenia stabilności źródeł finansowania głównie poprzez pozyskiwanie środków od gospodarstw domowych po akceptowalnej cenie;

- 11) identyfikacja wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności w zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia postępowanie według procedur awaryjnych określonych w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności i finansowania.
3. Bank przyjmuje następującą strategię finansowania:
 - 1) głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych, ich łączna kwota powinna stanowić co najmniej 75% pasywów ogółem;
 - 2) Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania depozytów;
 - 3) Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania;

d. zarządzanie ryzykiem stopy procentowej w księdze bankowej

1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmują:
 - 1) optymalizację wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych;
 - 2) ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez doskonalenie narzędzi pomiaru i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych;
 - 3) utrzymywanie poziomu ryzyka w ramach ustanowionych limitów:
 - a) ryzyko przeszacowania – 10% annualizowanego wyniku odsetkowego,
 - b) ryzyko bazowe – 10% annualizowanego wyniku odsetkowego,
 - c) wpływ zmiany stóp procentowych na wartość ekonomiczną kapitału – 4% funduszy własnych.
2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:
 - 1) ograniczenie ryzyka stopy procentowej tylko do portfela bankowego i tylko do pozycji wynikających z produktów bilansowych;
 - 2) ograniczenie kwoty pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku do maksymalnie 2% sumy bilansowej;
 - 3) zmniejszanie ryzyka bazowego poprzez:
 - a) stosowanie dla produktów klientowskich stóp bazowych w postaci stawek własnych Banku (w zakresie przewidzianym w przepisach prawa) – zwłaszcza dla aktywów wrażliwych,
 - b) oferowanie klientom produktów depozytowych, których oprocentowanie uzależnione byłoby od stawek rynkowych (stóp rynku międzybankowego);
 - 4) dążenie do wypracowywania jak największych przychodów pozaodsetkowych.

e. zarządzanie ryzykiem walutowym

1. Cele strategiczne w zakresie działalności walutowej obejmują:
 - 1) obsługę klientów Banku w zakresie posiadanych uprawnień walutowych;
 - 2) zapewnienie klientom Banku kompleksowej obsługi w zakresie prowadzenia rachunków walutowych bieżących i terminowych, obsługi kasowej, realizacji przelewów otrzymywanych i wysyłanych za granicę oraz wykonywania innych czynności obrotu dewizowego za pośrednictwem SGB-Banku S.A.;
 - 3) minimalizowanie ryzyka walutowego.
2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:
 - 1) dążenie do utrzymania domkniętych indywidualnych pozycji walutowych, tak aby pozycja walutowa całkowita nie przekroczyła 2% funduszy własnych Banku;
 - 2) prowadzenie transakcji wymiany walut z SGB-Bankiem S.A. polegających na zagospodarowywaniu nadwyżek środków walutowych oraz domykaniu otwartych pozycji walutowych Banku; transakcje walutowe nie mają charakteru spekulacyjnego;
 - 3) utrzymywanie relatywnie wysokiego poziomu aktywów płynnych w walutach obcych;
 - 4) podnoszenie kwalifikacji kadry oraz współpracę w tym zakresie z SGB-Bankiem S.A.;
 - 5) niedokonywanie transakcji w walutach niewymienialnych.

f. zarządzanie ryzykiem kapitałowym

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem kapitałowym jest utrzymywanie funduszy własnych na poziomie adekwatnym do rozmiarów prowadzonej działalności obciążonej ryzykiem.

Bank w planach kapitałowym i finansowym uwzględnia gospodarkę funduszami własnymi Banku, mającą na celu optymalizację wzrostu posiadanych przez Bank funduszy własnych, które winny być dostosowane do profilu ryzyka występującego realnie w Banku, z uwzględnieniem charakteru działania oraz wyliczeń dodatkowych wymogów kapitałowych w ramach procesu szacowania kapitału wewnętrznego.

Bank określa apetyt na ryzyko jako maksymalny poziom ryzyka zaakceptowany przez Radę Nadzorczą, który Bank może ponieść, wyrażony w postaci wskaźników ilościowych i limitów dla każdego rodzaju ryzyka uznanego za istotne.

Bank określa maksymalną wielkość apetytu na ryzyko poprzez wyznaczenie poziomu kapitału wewnętrznego w odniesieniu do funduszy własnych oraz poprzez przyjęcie minimalnego poziomu wewnętrznego współczynnika kapitałowego; określenie tych wielkości stanowi główne cele strategiczne w zakresie zarządzania kapitałem.

Poziom adekwatności kapitałowej, mierzony wielkością współczynników kapitałowych i wielkością wewnętrznego współczynnika kapitałowego podlega systematycznemu monitorowaniu w okresach

kwartalnych; w przypadku, gdy wielkość wymogów kapitałowych lub poziom funduszy własnych będą zagrażać utrzymaniu poziomów współczynników kapitałowych lub wewnętrznego współczynnika kapitałowego na poziomach określonych w celach strategicznych, częstotliwość analizy poziomu adekwatności kapitałowej zostaje zwiększona.

W celu zapewnienia adekwatności funduszy własnych w relacji do poziomu ponoszonego ryzyka, Zarząd podejmuje działania o charakterze krótko- lub długoterminowym, szczegółowo określone w Strategii zarządzania i planowania kapitałowego.

Funkcjonujący w Banku system informacji zarządczej dostarcza informacji na temat:

- 1) poziomu, struktury i zmian w funduszach własnych;
- 2) poziomu uznanego kapitału;
- 3) poziomu i zmian współczynników kapitałowych, w tym struktury i zmian w aktywach ważonych ryzykiem;
- 4) poziomu i struktury kapitału wewnętrznego;
- 5) wyników testów warunków skrajnych;
- 6) realizacji przyjętych limitów alokacji;
- 7) realizacji planu kapitałowego,
- 8) poziomu wskaźnika dźwigni finansowej,
- 9) realizacji wskaźnika MREL.

g. zarządzanie ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej

Bank stara się ograniczać ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej poprzez skuteczne zarządzanie nim, a w szczególności przez:

- 1) dokładne identyfikowanie ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej,
- 2) okresową ocenę wskaźnika dźwigni finansowej, w tym:
 - a) analizę przeszłych wielkości wskaźnika dźwigni finansowej,
 - b) analizę bieżącej wielkości wskaźnika dźwigni finansowej,
 - c) analizę zmian wskaźnika dźwigni finansowej biorąc pod uwagę zmiany wynikające z zatwierdzonego planu finansowego,
- 3) bieżące monitorowanie wielkości wskaźnika dźwigni finansowej biorąc pod uwagę stopień wykonania planu finansowego i założeń zawartych w strategii działania Banku i Planie naprawy.
- 4) podejmowanie działań minimalizujących ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej oraz zmierzających do jego redukcji.

h. zarządzanie ryzykiem bancassurance

Bank, uznaje za swoje cele podstawowe:

- 1) zapewnienie oferty produktów ubezpieczeniowych zabezpieczających interesy klientów;
- 2) zapewnienie oferty produktów ubezpieczeniowych zabezpieczających interesy Banku.

i. zarządzanie ryzykiem strategicznym

Celem zarządzania ryzykiem strategicznym jest utrzymanie na akceptowalnym poziomie negatywnych konsekwencji finansowych spowodowanych:

- błędnymi decyzjami,
- decyzjami podjętymi na podstawie niewłaściwej oceny,
- niepodjęciem właściwych decyzji dotyczących kierunku rozwoju strategicznego Banku.

j. zarządzanie ryzykiem braku zgodności

Zarządzanie ryzykiem braku zgodności realizowane jest na podstawie wprowadzonych przez Zarząd, zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą procedur.

Podstawowe dokumenty regulujące proces zarządzania ryzykiem braku zgodności to:

- a) Regulamin funkcjonowania komórki do spraw zgodności w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie
- b) Zasady zarządzania konfliktami interesów w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie
- c) Instrukcja opracowywania i wprowadzania wewnętrznych aktów normatywnych w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie
- d) Zasady zapewnienia zgodności w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie
- e) Polityka zgodności w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie
- f) Procedura anonimowego zgłaszania naruszeń prawa oraz obowiązujących w Banku procedur i standardów etycznych
- g) Zasady składania i rozpatrywania skarg i reklamacji w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie

Realizując swoje zadania, Bank działa zgodnie z prawem i w granicach nim przewidzianych, respektuje zasady dobrej praktyki bankowej i etyki biznesu, dąży do unikania konfliktów interesów, stosuje zasady uczciwej konkurencji, rzetelności oraz poszanowania norm współżycia społecznego, w sposób sumienny, wiarygodny i czytelny informuje w zakresie przewidzianym prawem, o prowadzonej działalności.

Bank dąży do zapewnienia zgodności w celu:

- 1) ograniczenia ryzyka braku zgodności oraz ryzyka utraty reputacji i ryzyka operacyjnego,
- 2) ochrony interesów klientów,
- 3) budowania korzystnego wizerunku Banku, jako instytucji przestrzegającej przepisów prawa, regulacji wewnętrznych i przyjętych standardów postępowania.

W zarządzaniu ryzykiem braku zgodności Bank przede wszystkim kładzie nacisk na prowadzenie działań zgodnych nie tylko z szeroko rozumianymi normami prawnymi (zewnętrznymi i wewnętrznymi) lecz również normami, które charakteryzują Bank, jako instytucję zaufania publicznego.

Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku obejmuje identyfikację ryzyka, analizę/ocenę ryzyka, kontrolę ryzyka, tj. stosowanie mechanizmów kontrolnych oraz mechanizmów ograniczających ryzyko, monitorowanie ryzyka oraz raportowanie. Jako proces dynamiczny, ustawicznie modyfikowany, jest integralnym elementem kultury organizacyjnej i stylu działania, a jego nieodłącznym elementem jest stała obserwacja otoczenia Banku, w tym w szczególności otoczenia prawnego.

Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności obejmuje działania:

- 1) Zarządu Banku i Rady Nadzorczej, zmierzające do ustanowienia i zatwierdzenia polityki, zapewnienia jej przestrzegania, nadzoru nad procesem zarządzania ryzykiem braku zgodności oraz oceny jego efektywności, podejmowania działań zaradczych, w przypadku stwierdzenia istotnych zdarzeń braku zgodności
- 2) komórek organizacyjnych Banku odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem braku zgodności
- 3) wszystkich pracowników Banku na każdym szczeblu organizacyjnym, opierające się na świadomości przyjętych rozwiązań oraz przestrzeganiu obowiązujących w Banku zasad.

Zarządzanie ryzykiem braku zgodności polega w Banku na:

- 1) zapobieganiu naruszeń compliance
- 2) identyfikowaniu naruszeń compliance
- 3) wdrażaniu odpowiednich działań naprawczych w przypadku pojawienia się naruszeń compliance
- 4) monitorowaniu, czy wdrożone działania naprawcze są skuteczne.

Zgodnie z Ustawą Prawo Bankowe, Bank wyodrębnia w ramach systemu kontroli wewnętrznej niezależne Stanowisko ds. Zgodności, którego głównym zadaniem jest wspieranie Zarządu Banku w zakresie efektywnego zarządzania ryzykiem braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz mające za zadanie jego identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie oraz przedstawianie raportów w tym zakresie.

4. Informacja na temat prowadzonej rachunkowości zabezpieczeń.

Bank nie prowadzi rachunkowości zabezpieczeń.

VII. AKTUALNY i PRZEWIDYWANY (w 2020 roku) STAN MAJĄTKOWY i SYTUACJA FINANSOWA BANKU oraz OCENA UZYSKIWANYCH EFEKTÓW (w tym analiza wskaźników) w 2019 roku

W okresie od 01.01. do 31.12.2019 r. Bank realizował założenia „Planu finansowego na rok 2019 Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie.

„Plan finansowy na rok 2018 i strategiczna projekcja finansowa na lata 2019-2022 Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie” stanowi integralną część Planu Naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie sporządzonego w oparciu o postanowienia Ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji z dnia 10 czerwca 2016 roku. Dokument ten stanowi, iż Bank zobowiązany jest do wdrożenia Planu Naprawy, który służy określeniu środków oraz działań podejmowanych przez Bank w przypadku znacznego pogorszenia się jego sytuacji finansowej.

Zarząd Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie, mając na względzie art. 141m ust. 1 i 4 skierował 29.03.2018 r. do Komisji Nadzoru Finansowego wniosek o zatwierdzenie Planu Naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie. Plan Naprawy został zatwierdzony 29.01.2019 r. przez Komisję Nadzoru Finansowego.

W związku z zatwierdzeniem przez Komisję Nadzoru Finansowego „Planu Naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie” decyzją Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 29 stycznia 2019 r. /znak DBS-W5.720.3.2018.PH/ w sprawie zatwierdzenia „Planu naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie”, Zarząd Banku podjął uchwałę w sprawie wdrożenia następujących działań opisanych w Planie:

1. śródroczny przegląd sprawozdania finansowego w celu możliwości zaliczenia wyniku finansowego do funduszy własnych,
2. intensyfikacja procesów windykacji i restrukturyzacji,
3. obniżenie kosztów ogólnego zarządu,
4. działania mające na celu ograniczenie ryzyka i dźwigni finansowej:
 - a) zamiana aktywów na niższą wagę ryzyka,
 - b) sprzedaż portfela kredytowego (ekspozycje stracone).

Bank, z uwagi na brak spełnienia wymogu połączonego bufora stosownie do:

1. Ustawy o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (t. j. Dz. U. z 12.03.2019 r., poz. 483) w związku z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie bufora systemowego (Dz. U. z 25.09.2017 r., poz. 1776),
2. Pisma KNF z dnia 12 stycznia 2018 roku; sygnatura DBS-W5.7111.7.2018.WP,

opracował i przedłożył Komisji Nadzoru Finansowego Plan Ochrony Kapitału obejmujący działania osiągnięcia współczynników kapitałowych uwzględniających wymóg połączonego bufora. Plan ten został zaakceptowany, o czym Bank został poinformowany pismem Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 19.04.2018 r. Założenia Planu ochrony kapitału koreluje z projekcją Planu finansowego w zakresie funduszy własnych.

Bank realizował i realizuje działania ujęte zarówno w Planie ochrony kapitału, jak i opcje naprawy ujęte w Planie Naprawy mające na celu osiągnięcie wskaźników na planowanym poziomie, w tym współczynników kapitałowych zgodnych z Rozporządzeniem CRR, z uwzględnieniem wymogu połączonego bufora. Bank zgodnie z Planem ochrony kapitału wg stanu na 31.12.2019 r. spełnił wymóg połączonego bufora w stosunku do łącznego współczynnika kapitałowego, osiągając poziom 13,82% przy wymaganym 13,50%.

Strategicznym celem Planu finansowego jest przystąpienie do Spółdzielczego Systemu Ochrony (SSO), realizacja którego zapewni możliwość funkcjonowania zgodnego z prawem w kolejnych latach.

W Planie wskazano kierunki realizacji zadań zmierzających do osiągnięcia kryteriów przystąpienia Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie do Spółdzielczego Systemu Ochrony.

„Plan finansowy na rok 2019 Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie” stanowił uszczegółowienie i uaktualnienie projekcji finansowej na ten rok w „Planie Finansowym na rok 2018 i strategicznej projekcji finansowej na lata 2019-2022 Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie” obejmującej poniższe obszary, których realizacja jest ściśle monitorowana i nadzorowana przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku:

1. Polityka handlowa realizowana w zakresie:

- 1) Działalności depozytowej, w tym:
 - a) Depozyty bieżące,
 - b) Depozyty terminowe
- 2) Działalności kredytowej,
- 3) Pozostałej działalności obejmującej przede wszystkim produkty rozliczeniowe, produkty ubezpieczeniowe produkty, w sprzedaży których Bank będzie pośredniczył, tj. factoring i leasing, intensyfikacja sprzedaży kart płatniczych i bankowości elektronicznej,
- 4) Reklamy i sponsoringu.

Harmonogram działań w obszarze Public Relations zewnętrznego i wewnętrznego zawiera „Plan działań wizerunkowych Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie na rok 2019”, który stanowi załącznik do Planu Finansowego.

2. Polityka kapitałowa

Polityka kapitałowa określa cele i zadania, które wspierają proces zarządzania Bankiem oraz proces zarządzania i planowania kapitałowego.

3. Polityka kredytowa

Podstawowym celem Polityki kredytowej Banku jest realizacja określonych działań pozwalających na obniżenie wskaźnika jakości portfela kredytowego, a także wzrost obliża kredytowego przy zachowaniu planowanej dochodowości portfela kredytowego i zasad ostrożnego zarządzania Bankiem oraz przestrzeganie ustanowionych limitów. Spełnienie i przestrzeganie wszystkich limitów umożliwi Bankowi przystąpienie do Spółdzielczego Systemu Ochrony i przeprowadzenie sanacji Banku.

W szczególności, w Planie finansowym objęto jako obszar generujący największe ryzyko kredyty klasyfikowane do kategorii ryzyka jako poniżej standardu, wątpliwe i stracone Opracowano plan działań (obejmujący restrukturyzację i windykację należności) mający na celu poprawę wskaźnika jakości kredytów do 7,98% wg stanu na 31.12.2022 r.

4. Polityka zarządzania ryzykiem

Kluczowym elementem zarządzania ryzykiem jest skuteczność zarządzania nim, adekwatnie do jego skali i złożoności prowadzonej działalności przez Bank aby przywrócić wiarygodność rynkową, stabilność kapitałową oraz stwarzając podstawę do dalszego rozwoju.

5. Plan inwestycyjny

Plan inwestycyjny zawiera nakłady inwestycyjne w okresie projekcji finansowej i jest oparty przede wszystkim na wdrażaniu systemów służących podniesieniu jakości zarządzania Bankiem, w tym wdrożenie narzędzi usprawniających informację zarządczą, systemu obiegu dokumentów pozwalającego na sprawny przepływ informacji, systemu wspierającego rejestr udziałowców, systemu do obsługi blokady rachunków przez Krajową Administrację Skarbową, systemu do segmentacji klientów.

6. Koszty działania Banku

Koszty działania Banku dostosowano do skali działania Banku, określonej jego sumą bilansową. W Banku jest realizowany „Program redukcji kosztów działania Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie na lata 2017 – 2022”.

Podjęte działania dostosowawcze obejmują:

1. Eliminację kosztów działania Banku, które nie mają bezpośredniego wpływu na zdolność Banku do osiągnięcia przychodów:
 - a) rezygnację ze zbędnych usług,
 - b) rezygnację ze zbędnych zakupów;
2. Ograniczenie wybranych kosztów działania do niezbędnego minimum poprzez:
 - a) redukcję kosztów kadrowych
 - b) redukcję kosztów reprezentacji
 - c) redukcję kosztów rzeczowych i administracyjnych

Realizacja programu jest monitorowana w okresach miesięcznych oraz raportowana do Komisji Nadzoru Finansowego w okresach kwartalnych.

7. Podstawowe wskaźniki ekonomiczne

Bank opracował zestaw wskaźników do monitorowania realizacji Planu Finansowego.

Wskaźniki te są mierzalne i zapewniają ich porównywalność w czasie, są to wskaźniki ilościowe. Zakres wybranych wskaźników zawiera wskaźniki zgodne z wykazem minimalnych wskaźników jakościowych i ilościowych, wskazanych przepisami prawa, służące monitorowaniu sytuacji ekonomiczno-finansowej Banku. Wskaźniki obejmują:

1. wskaźniki efektywności,
2. wskaźniki marży,
3. efektywności zatrudnienia,
4. oceny wypłacalności i płynności,
5. oceny jakości aktywów.

Główne priorytety w zakresie działalności operacyjnej Banku na lata 2017 – 2022 oraz ich realizacja w okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. stanowiły:

1. Podział nadwyżki bilansowej wypracowanej w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. w łącznej wysokości 3 283 932,10 zł (słownie: trzy miliony dwieście osiemdziesiąt trzy tysiące dziewięćset trzydzieści dwa złote dziesięć groszy) zgodnie z rekomendacją Zarządu Banku. Zebranie Przedstawicieli dokonało jej podziału w następujący sposób:
 - 6 100,00 zł (słownie: sześć tysięcy sto złotych) przeznaczono na zwiększenie funduszu zasobowego Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie,
 - 3 277 832,10 zł (słownie: trzy miliony dwieście siedemdziesiąt siedem tysięcy osiemset trzydzieści dwa złote dziesięć groszy) przeznaczono na odbudowę funduszu udziałowego Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie.

Pozwoliło to na spełnienie poziomu łącznego współczynnika kapitałowego z uwzględnieniem połączonego bufora ponad obowiązujący w 2019 r. wymóg nadzorczy, tj. 13,50%. Bank osiągnął łączny współczynnik kapitałowy w wysokości 13,82%.

2. Utrzymanie nadzorczych miar płynności (M1, M2, M3, M4), LCR, NSFR na poziomie gwarantującym bezpieczeństwo Banku - Zarząd na bieżąco nadzoruje monitorowanie nadzorczych miar płynności, za proces zarządzania płynnością odpowiedzialne są określone w regulacjach wewnętrznych komórki organizacyjne, którym przypisano odpowiednie kompetencje, przy czym wdrożona została zasada rozdziału komórek organizacyjnych zarządzających ryzykiem płynności od dokonujących jego pomiaru; wg stanu na 31.12.2019 r. wartości wskaźników miar płynności utrzymywały się istotnie powyżej limitów nadzorczych.

3. Dostosowywanie rozmiarów prowadzonej działalności, w tym kreowanie akcji kredytowej adekwatnie do posiadanych funduszy własnych,
4. Zmiany w ofercie produktowej Banku, promocja usług bankowych,
5. Aktywne, bezpieczne zarządzanie posiadanym portfelem kredytowym (w tym monitoring klientów posiadających zobowiązania kredytowe) – Bank zmodyfikował proces kredytowy, w tym również zasady monitorowania zaangażowania kredytowego wobec indywidualnego klienta i portfela kredytowego celem zwiększenia efektywności i skuteczności identyfikacji zagrożeń oraz określenia działań podejmowanych w sytuacji zmian poziomu ryzyka,
6. Odpowiednie zarządzanie kompetencjami decyzyjnymi osób uczestniczących w procesie kredytowym,
7. Położenie nacisku na restrukturyzację i windykację celem zmniejszania należności zagrożonych; Zarząd Banku szczególną uwagę przykładła do zadań realizowanych przez Zespół Wierzytelności Trudnych (ZWT), w gestii którego znajduje się zarządzanie portfelem należności zagrożonych.
8. Przenoszenie kredytów do ewidencji pozabilansowej z jednoczesnym spisaniem z bilansu kredytów w sytuacji „straconej” zgodnie z Rozporządzeniem MF;
dla realizacji powyższego procesu przyjęto zasady:
 - należność w sytuacji straconej co najmniej 12 miesięcy,
 - utworzono 100 % rezerw na należność,
 - uprawdopodobnienie nieściągalności.
 - dokonanie sprzedaży nieodzyskanego portfela straconego – w trakcie realizacji,
9. Kontynuowanie systemu motywacyjnego, w tym nagradzania pracowników,
10. Ograniczanie kosztów działania Banku; Bank wdrożył i realizuje „Program redukcji kosztów PBS w Ciechanowie”.

Bank stosuje zapisy Załącznika nr 3 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008r. (Dz.U. z 2019 poz.520) w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków, zgodnie z którym zmniejszeniu ulegają limity pomniejszenia podstawy tworzenia rezerw ekspozycji kredytowych, w związku z wydłużaniem się opóźnienia w spłacie. Ma to szczególne znaczenie w odniesieniu do ekspozycji zagrożonych, w stosunku do których prowadzona jest windykacja, będąca długotrwałym procesem ze względu na uwarunkowania prawne.

Według stanu na 31.12.2019r. łączna wartość aktywów netto wyniosła 658 277 tys. zł i w stosunku do 31.12.2018r. uległa zwiększeniu o 31 395 tys. zł. Wzrost sumy bilansowej w stosunku do 31.12.2018r. wynika z poprawy płynności Banku, w wyniku której nadwyżka środków finansowych ulokowana została w dłużne papiery wartościowe – krótkoterminowe bony pieniężne NPB oraz środki na lokatach terminowych w SGB-Banku S.A. Jednocześnie nastąpił spadek należności zagrożonych spowodowany głównie odzyskiwaniem wierzytelności nieregularnych oraz

przeniesieniem do ewidencji pozabilansowej części portfela kredytów „zagrożonych”, które znajdowały się w sytuacji straconej od co najmniej 12 miesięcy i na które utworzone zostały rezerwy w 100% oraz wystąpiło uprawdopodobnienie nieściągalności.

Dynamika sumy bilansowej w porównaniu do 31.12.2018r. wyniosła 105,01%.

Główne pozycje aktywów Banku (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2019r.	Stan na 31.12.2018r.	Zmiana 31.12.2019r. do 31.12.2018r.	Dynamika 31.12.2019r. do 31.12.2018r.
Kasa i operacje z bankiem Centralnym	6 763	7 440	-677	90,90%
Należności od sektora finansowego	28 757	92 108	-63 351	31,22%
Należności od sektora niefinansowego	342 669	332 469	10 200	103,07%
Należności od sektora budżetowego	57 933	33 759	24 174	171,61%
Dłużne papiery wartościowe	180 674	117 988	62 686	153,13%
Udziały lub akcje w innych jednostkach	3 827	3 727	100	102,68%
Rzeczowe aktywa trwałe i WNiP	23 393	23 800	-407	98,29%
Inne aktywa	2 163	2 279	-116	94,91%
Rozliczenia międzyokresowe	12 098	13 312	-1 214	90,88%
Razem Aktywa	658 277	626 882	31 395	105,01%

W aktywach największą pozycję stanowiły należności od sektora niefinansowego. Udział tej pozycji w aktywach na 31.12.2019r. wynosił 342 669 tys. zł (52,06%), na 31.12.2018r. wynosił 332 469 tys. zł (53,04%), dynamika 103,07%. Kolejną pozycję w strukturze aktywów stanowiły papiery wartościowe, które wg stanu na 31.12.2019r. wynosiły 180 674 tys. zł (27,45%) i stanowiły je bezpieczne instrumenty finansowe, tj. bony pieniężne NBP, na 31.12.2018r. ich wartość wynosiła 117 988 tys. zł (18,82%). Następną pozycję w strukturze aktywów obejmowały należności od sektora budżetowego. Na 31.12.2019r. należności te wynosiły 57 933 tys. zł (8,80%), na 31.12.2018r. stanowiły 33 759 tys. zł (5,39%), dynamika 171,61%.

Główne pozycje pasywów Banku (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2019r.	Stan na 31.12.2018r.	Zmiana 31.12.2019r. do 31.12.2018r.	Dynamika 31.12.2019r. do 31.12.2018r.
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	561 680	535 586	26 094	104,87%
Zobowiązania wobec sektora budżetowego	12 057	8 596	3 461	140,26%
Zobowiązania z tyt.emisji dłużnych papierów wartościowych	34 534	34 534	0	100,00%
Inne pasywa	3 267	4 292	-1 025	76,11%
Rezerwy celowe na zobowiązania pozabilansowe	2 294	1 579	715	145,25%
Rezerwa na ryzyko ogólne	0	0	0	0,00%
Kapitały (fundusze)	42 295	39 009	3 286	108,42%
Zysk (strata) netto roku bieżącego	2 150	3 284	-1 134	65,47%
Razem Pasywa	658 277	626 882	31 395	105,01%

*Sprawozdanie z działalności Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie
w okresie od 01.01.2019 roku do 31.12.2019 roku*

Największą pozycję w strukturze pasywów Banku stanowiły zobowiązania wobec klientów z tytułu deponowania środków na rachunkach bieżących i terminowych, stanowiące główne źródło finansowania działalności Banku. Zobowiązania Banku wobec sektora niefinansowego na dzień 31.12.2019r. stanowiły wartość 561 680 tys. zł (85,33%), na 31.12.2018r. wynosiły 535 586 tys. zł (85,44%). Dynamika wyniosła 104,87%. Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji na 31.12.2019r., i na 31.12.2018r. wynosiły 34 534 tys. zł

Kolejna pozycja w strukturze pasywów to kapitały, bez zobowiązań podporządkowanych i obligacji, które są zaliczane do odpowiedniej kategorii zobowiązań. Na 31.12.2019r. osiągnęły wartość 42 295 tys. zł (6,43%), na 31.12.2018r. wynosiły 39 009 tys. zł (6,22%). Zwiększenie w tej kategorii wynika z podziału z nadwyżki bilansowej za 2018 rok i zaliczeniu do funduszy własnych (za zgodą KNF).

Główne pozycje rachunku zysków i strat (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2019r.	Stan na 31.12.2018r.
Wynik z tytułu odsetek	19 458,03	19 215,00
Wynik z tytułu opłat i prowizji	3 118,15	3 469,00
Wynik z pozycji wymiany	69,89	43,05
Wynik z działalności bankowej	22 646,07	22 727,05
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	2 351,05	3 373,50
Koszty działania banku	19 658,48	19 565,64
1. Koszty pracownicze	11 379,97	10 340,07
2. Koszty ogólnego zarządu	8 278,51	9 225,57
Amortyzacja środków trwałych	1 565,60	1 290,20
Różnica wartości rezerw i aktualizacji	-48,07	1 177,45
Wynik operacji nadzwyczajnych	-5,86	0,00
Zysk (strata) brutto	3 815,25	4 067,26
Podatek dochodowy	1 665,65	783,33
Zysk (strata) netto	2 149,60	3 283,93

Bank wypracował na 31.12.2019r. zysk netto w wysokości 2 149,60 tys. zł.

W rachunku zysków i strat najważniejszą pozycję stanowi wynik z tytułu odsetek w wysokości 19 458,03 tys. zł, następnie wynik z tytułu prowizji i opłat w kwocie 3 118,15 tys. zł, dzięki czemu wynik na działalności bankowej ukształtował się na poziomie 22 646,07 tys. zł.

Poniższa tabela przedstawia poszczególne pozycje funduszy własnych dla obliczenia współczynników kapitałowych (w tys. zł).

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2019r.	Stan na 31.12.2018r.	Zmiana 31.12.2019r. do 31.12.2018r.	Dynamika 31.12.2019r. do 31.12.2018r.
Fundusze własne ogółem dla współczynnika wypłacalności	61 004,87	62 317,40	-1 312,53	97,89%
Kapitał Tier 1	42 108,29	41 169,00	939,29	102,28%
Kapitał Tier 2	18 896,58	21 148,40	-2 251,82	89,35%

Fundusze własne dla wyliczenia łącznego współczynnika kapitałowego wyniosły na 31.12.2019r. 61 004,87 tys. zł i były niższe w stosunku do 31.12.2018r. o 1 312,53 tys. zł. (na 31.12.2018r. wynosiły 62 317,40 tys. zł). Na takie ukształtowanie funduszy własnych na 31.12.2019r. wpływ miał podział zysku wygenerowanego za 2018 rok oraz amortyzacja wyemitowanych przez Bank obligacji .

Zgodnie z Uchwałą nr 62/2019 z 26.06.2019r. dokonało podziału nadwyżki bilansowej za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018r. w kwocie 3 283 932,10 zł w następujący sposób:

- 6 100 zł na zwiększenie funduszu zasobowego
- 3 277 832,10 zł na odbudowę funduszu udziałowego Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie.

Łączny współczynnik kapitałowy na 31.12.2019r. wyniósł 13,82%.

1. **Analiza wskaźnikowa**

Osiągnięty na koniec grudnia 2019 roku wynik finansowy brutto zamknął się kwotą w wysokości 3 815 tys. zł. Zysk netto wyniósł 2 150 tys. zł.

Bank dąży do utrzymania właściwych relacji między:

- wielkością kredytów i depozytów,
- płynnością finansową a rentownością,
- marżą finansową i kosztami działania.

2. **Sytuacja majątkowo - kapitałowa**

Strategią działalności realizowanej w 2019 roku przez Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie było zapewnienie stabilności bazy depozytowej oraz minimalizacji ryzyka działalności poprzez kompleksową obsługę klientów, budowanie wysokiego poziomu zaufania banku. Bank wdraża zasady sprzedaży wiązanej, wykorzystywanie elektronicznych kanałów dystrybucji, wdraża nowe konkurencyjne produkty bankowe.

Kapitał własny (w zł)

Wyszczególnienie	31.12.2019	31.12.2018
Kapitał udziałowy	42 020 794,06	38 730 461,96
Kapitał zasobowy	160 900,00	153 000,00
Kapitał z aktualizacji wyceny	113 172,91	125 814,31
Kapitał rezerwowy	0,00	0,00
Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych	0,00	0,00
Wynik finansowy netto	2 149 602,70	3 283 932,10
Razem kapitały własne	44 444 469,67	42 293 208,37

3. Informacje o zaciągniętych przez Bank kredytach, umowach pożyczek, z uwzględnieniem terminów ich wymagalności oraz o udzielonych poleceniach i gwarancjach w 2019 roku

Bank nie posiada zaciągniętych kredytów i pożyczek.

4. Informacje o udzielonych przez Bank podmiotom finansowym (przez Bank innym Bankom, przez Bank ubezpieczycielowi) kredytach i pożyczkach z uwzględnieniem terminów ich wymagalności, a także udzielonych poleceniach i gwarancjach

W 2019 roku Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie nie udzielił kredytów, poręczeń i gwarancji podmiotom finansowym.

5. Objaśnienie różnic pomiędzy uzyskanymi wynikami finansowymi, a wcześniej zatwierdzonym planem finansowym, jeżeli co najmniej jedna z pozycji składających się na wynik finansowy różni się w znacznym stopniu w stosunku do pozycji z planu finansowego

Analizując wykonanie podstawowych wielkości finansowych Banku za 2019 rok należy zaznaczyć, iż Plan finansowy na 2019 r. jest ujęty w wewnętrznym dokumencie Banku „Plan finansowy na rok 2019 Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie”, stanowiącym uszczegółowienie i uaktualnienie „Planu finansowego na rok 2018 i strategicznej projekcji finansowej na lata 2019-2022 Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie”.

Bank monitoruje realizację Planu finansowego w okresach miesięcznych, przedstawiając wyniki Radzie Nadzorczej, kwartalnie sprawozdaje realizację Planu finansowego do Komisji Nadzoru Finansowego.

W zakresie wyniku finansowego netto na 31.12.2019 r. wystąpiło niższe wykonanie o 4 576,6 tys. zł, osiągnięta wartość 2 149,6 tys. zł netto, co stanowi 31,96% w stosunku do planowanego wyniku finansowego netto.

Suma bilansowa na 31.12.2019 r. wyniosła 658 276,8 tys. zł, co stanowi 103,13% planu i jest wynikiem przede wszystkim wyższej wartości przyjętych depozytów od sektora niefinansowego, zarówno bieżących, jak i terminowych.

Na wynik finansowy główny wpływ miał niższy w stosunku do założeń wynik odsetkowy, co przełożyło się również na niższy wynik na działalności bankowej. Na wykonanie w zakresie wyniku odsetkowego miały niższe przychody odsetkowe od sektora niefinansowego przy jednocześnie wyższych kosztach od depozytów tego sektora. Niższy niż założono wynik z tytułu prowizji jest efektem niższych przychodów prowizyjnych, które były planowane w stosunku do zrealizowanych w 2018 r.; ponadto w ofercie Banku znajdują się rachunki, których obsługa jest niższa w stosunku do standardowych, część klientów dokonuje cesji rachunków na korzystniejszą wersję; w celu

zwiększenia przychodów z tytułu prowizji, wprowadzono nowe oraz podwyższono dotychczasowe prowizje i opłaty, zmiany obowiązują od września 2019 r.

Niższy wynik pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych spowodowany jest wydłużającym się procesem postępowań sądowych i upadłościowych, w szczególności brak realizacji i opóźnianie jednego postępowania upadłościowego przez syndyka, co przełożyło się negatywnie na poziom wyniku finansowego Banku, z którego Bank zakładał przepływ na poziomie ok. 3 mln zł.

Dodatkowo wynik na rezerwach jest obciążony dotworzeniem rezerw z tytułu tzw. „starzenia się zabezpieczeń”. To niekorzystne zjawisko będzie się nasilało w kolejnych kwartałach, stanowiąc główny czynnik ryzyka dla procesu sanacji Banku.

Niższe koszty działania Banku osiągnięto w wyniku wdrożonego Programu Redukcji Kosztów, który podlega ścisłemu monitoringowi Zarządu.

VIII. INFORMACJE o ZMIANACH w POWIĄZANIACH ORGANIZACYJNYCH lub KAPITAŁOWYCH BANKU z INNYMI PODMIOTAMI

POWIĄZANIA KAPITAŁOWE

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie posiada następujące udziały i akcje w innych podmiotach:

- SGB BANK S.A. – 3 600 000,00 złotych.
- Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. – 227 025,00 złotych.
- Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych TUZ w Warszawie – 10,00 złotych

Bank nie nabywał własnych udziałów w 2019 roku.

IX. ISTOTNE ZDARZENIA WPLYWAJĄCE na SYTUACJĘ JEDNOSTKI JAKIE WYSTĄPIŁY PO DNIU BILANSOWYM, ale PRZED ZATWIERDZENIEM SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Bank zgodnie z:

1. Art. 141m. 4 Ustawy Prawo bankowe,
2. Ustawą z dnia 10 czerwca 2016 roku o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji
3. Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 14 lipca 2016 roku w sprawie planu naprawy banku oraz grupowego planu naprawy

dokonał aktualizacji Planu naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie, zatwierdzonego przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 29.01.2019 r. i w dniu 28.01.2020 r. przekazał do Komisji Nadzoru Finansowego celem jego akceptacji. Komisja Nadzoru Finansowego w drodze decyzji, zatwierdza aktualizację planu naprawy.

W zaktualizowanym Planie Naprawy zawarte są zasady, procedury oraz mechanizmy służące samodzielnemu przywróceniu stabilności finansowej Banku.

Załącznikiem do Planu Naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie jest „Projekcja finansowa na rok 2020 Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie”.

Za ważne zdarzenie mogące mieć wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową Banku należy uznać sytuację w gospodarce polskiej i światowej spowodowaną pandemią koronawirusa SARS-Cov-2. Na moment sporządzenia sprawozdania finansowego Bank nie odnotował zauważalnego wpływu tego zjawiska na wynik finansowy. Sytuacja płynnościowa jest ściśle monitorowana, a wskaźniki płynności pozostają na bezpiecznych poziomach. Potencjalny wpływ pandemii będzie na bieżąco monitorowany oraz podejmowane będą wszelkie możliwe kroki, aby złagodzić negatywne skutki jej oddziaływania. Wprowadzono szereg rozwiązań mających na celu zachowanie ciągłości działania, jak również ograniczenie ryzyka epidemicznego, zarówno w stosunku do pracowników, jak i klientów korzystających z usług placówek Banku.

Negatywny wpływ na wynik odsetkowy Banku będzie miało dwukrotne obniżenie stóp procentowych przez Radę Polityki Pieniężnej, które miało miejsce 17 marca i 8 kwietnia 2020 r. Wpływ ten będzie się materializował stopniowo w kolejnych kwartałach w zależności od sytuacji makroekonomicznej, aktywności biznesowej oraz kształtowania się poziomu należności i zobowiązań wobec klientów Banku.

Ze względu na niekorzystny wpływ pandemii na aktywność gospodarczą w Polsce, Bank spodziewa się obniżenia aktywności klientów instytucjonalnych i indywidualnych oraz niższej sprzedaży produktów bankowych. Sytuacja finansowa części klientów może ulec znaczącemu pogorszeniu. W celu realizacji Komunikatu Związku Banków Polskich dotyczącego wsparcia przez banki różnych grup klientów dotkniętych skutkami pandemii koronawirusa SARS-Cov-2, wychodząc naprzeciw potrzebom klientów, Bank umożliwił kredytobiorcom zawieszenie spłaty rat kapitału i/lub odsetek kredytów w formie tzw. wakacji kredytowych. Złożone wnioski dotyczące odroczenia spłaty rat kapitałowo-odsetkowych na datę sporządzenia sprawozdania finansowego stanowią wartość 3,7 mln. zł i nie mają wpływu na płynność i współczynniki kapitałowe Banku.

Precyzyjne oszacowanie wpływu epidemii na sytuację finansową Banku nie jest obecnie możliwe.

X. INFORMACJA na TEMAT TEGO CZY JEDNOSTKA POWODUJE lub NIE POWODUJE ISTOTNEGO ZAGROŻENIA dla FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA NATURALNEGO

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie nie powoduje istotnego zagrożenia dla funkcjonowania środowiska naturalnego.

XI. PERSPEKTYWY ROZWOJU i PLANY NA PRZYSZŁOŚĆ

Zarząd i Rada Nadzorcza Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie w dniu 27 marca 2018 r. zatwierdziła oraz przedstawiła do Komisji Nadzoru Finansowego „Plan Naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie” zgodnie z wymaganiami ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji oraz art. 141m i nast. ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe.

Plan Naprawy został przyjęty przez Bank na podstawie art. 141m ustawy Prawo Bankowe, który to przepis zobowiązuje Bank do opracowania planu naprawy określającego działania na wypadek znaczącego pogorszenia sytuacji finansowej, zagrożenia stabilności finansowej, trudnej sytuacji makroekonomicznej lub innych zdarzeń mających negatywny wpływ na rynek finansowy lub Bank. Plan Naprawy zawiera zasady, procedury oraz mechanizmy służące samodzielnemu przywróceniu stabilności finansowej Banku.

Plan Naprawy został przedstawiony Komisji Nadzoru Finansowego do zatwierdzenia oraz podlega co najmniej corocznej aktualizacji w oparciu o aktualne wyniki finansowe Banku oraz inne istotne zdarzenia nadzwyczajne wskazane w ustawie Prawo Bankowe powodujące konieczność aktualizacji Planu Naprawy. Plan Naprawy został zatwierdzony przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 29.01.2019 r.

Bank zgodnie z art. 141m 4 ustawy Prawo bankowe, dokonał rocznej aktualizacji tego Planu i w dniu 28.01.2020 r. przedstawił Komisji Nadzoru Finansowego do zatwierdzenia aktualizację Planu naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie.

Zarząd Banku niezależnie od Planu Naprawy przyjął „Plan finansowy na rok 2020 Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie”, stanowiący uszczegółowienie i uaktualnienie projekcji finansowej na ten rok w „Planie finansowym na rok 2018 i strategicznej projekcji finansowej Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie na lata 2019-2022”, który następnie został zatwierdzony przez Radę Nadzorczą Banku.

Bank zakłada w dalszym ciągu optymalizację kosztów działania oraz prowadzenie intensywnych działań windykacyjnych i restrukturyzacyjnych, których podstawowym celem działania jest szybka, skuteczna i profesjonalna restrukturyzacja umożliwiająca Dłużnikom wywiązywanie się ze zobowiązań na nowych warunkach spłaty i windykacja wierzytelności Banku z poszanowaniem prawa, dobrych obyczajów oraz przy zastosowaniu wysokich standardów etycznych. Podejmowane działania mają zapewnić utrzymanie stabilnego tempa wzrostu przychodów z tytułu odzyskiwanych kwot jak również rozwiązywanych rezerw oraz mają się przyczynić do zmniejszenia kwoty należności zagrożonych, przy jednoczesnym minimalizowaniu ponoszonych kosztów.

Realizacja prognozy finansowej Banku będzie w głównej mierze zdeterminowana sytuacją kapitałową oraz skutecznością działań zarządczych podejmowanych przez kierownictwo Banku.

W wyniku działań sanacyjnych oraz w związku z wejściem w życie Rozporządzenia Ministra Finansów z 18.03.2020r. uchylającego rozporządzenie w sprawie bufora ryzyka systemowego (Dz.U. z 18.03.2020r., poz. 473) Bank z tym dniem spełnia wszystkie współczynniki kapitałowe.

Obecnie prowadzone są prace nad strategią Banku.

Prezentowane plany są opracowane przed pojawieniem się pandemii wirusa SARS-Cov-2, nie uwzględniają jej wpływu na sytuację Banku i będą podlegały aktualizacji.

XII. ŁAD KORPORACYJNY

W związku z wprowadzeniem przez Komisję Nadzoru Finansowego Uchwałą nr 218/2014 z dnia 22 lipca 2014 roku „Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” Zarząd, Rada Nadzorcza oraz Zebranie Przedstawicieli Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie postanowiły o przyjęciu przez Bank zasad ładu zgodnie z zasadą proporcjonalności i adekwatności wynikającą ze skali, charakteru działalności oraz specyfiki Banku. Implementowanie Zasad Ładu Korporacyjnego do obowiązujących regulacji wewnętrznych oraz praktyki działania Banku nastąpiło poprzez wprowadzenie „Polityki Ładu Korporacyjnego w PBS w Ciechanowie”.

Wprowadzona przez Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie Polityka Ładu Korporacyjnego, reguluje organizację, strukturę organizacyjną i funkcjonowanie kluczowych procesów, systemów i funkcji działania Banku, kwestie relacji wewnętrznych i zewnętrznych Banku, w tym relację z Członkami i Klientami Banku, jak również kwestie funkcjonowania i współdziałania organów statutowych, a także politykę informacyjną oraz działalność promocyjną Banku. Zapisy Polityki podlegają regularnemu przeglądowi i aktualizacji. Ostatnia zmiana Polityki miała miejsce 26 czerwca 2019r.

Organizacja Banku zapewnia skuteczną realizację przyjętych przez instytucję celów strategicznych z uwzględnieniem konieczności efektywnego monitorowania ryzyka występującego w działalności i obejmuje: zarządzanie i sprawowanie kontroli, systemy sprawozdawczości wewnętrznej, przepływu i ochrony informacji oraz obiegu dokumentów.

Przyjęta struktura organizacyjna jest przejrzysta, adekwatna do skali i charakteru prowadzonej działalności i podejmowanego ryzyka oraz zapewnia odpowiedni podział zadań, zakres obowiązków i odpowiedzialności. W związku z wystąpieniem Banku ze zrzeczenia na skutek wygaśnięcia z mocy prawa umowy zrzeczenia, Bank w 2019r. kontynuował rozpoczęty w 2018r. proces dostosowania swojej struktury i procedur do wymaganego prawem podziału kompetencji członków zarządu Banku, o którym mowa w art. 22a ust. 6 pkt. 1 Prawa Bankowego tj. konieczności rozdzielenia funkcji prezesa Banku oraz członka zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem

istotnym w działalności banku. Jest to spowodowane brakiem możliwości stosowania art. 20 a ust 1 pkt 2 Prawa Bankowego po wystąpieniu Banku ze Zrzeszenia, który to przepis pozwalał Bankowi, pozostającemu w zrzeszeniu, na łączenie funkcji prezesa banku oraz członka zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności banku. Bank dokonał stosownych modyfikacji dokumentacji korporacyjnej, tak, aby jak najszybciej przywrócić stosowanie ww. zasady ZŁK w tym zakresie. W dniu 26.06.2019r. Zebranie Przedstawicieli Uchwaliło zmiany w Statucie dotyczące nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem istotnym. Zmiany zostały zarejestrowane. Rada Nadzorcza zatwierdziła stosowne zmiany w Regulaminie organizacyjnym i strukturze oraz przeprowadziła procedurę wyłonienia kandydata na stanowisko Członka Zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku oraz wystąpiła do Komisji Nadzoru Finansowego z wnioskiem o jego zatwierdzenie. Na datę sporządzenia niniejszego sprawozdania, Bank oczekuje na decyzję nadzorca w przedmiocie zezwolenia na powołanie wnioskowanego kandydata do składu Zarządu Banku.

Bank skutecznie zarządza ryzykiem występującym w jego działalności dokonując jego identyfikacji, pomiaru, szacowania, monitorowania oraz poprzez stosowanie mechanizmów kontrolujących i ograniczających poziom ryzyka. Bank posiada adekwatny, efektywny i skuteczny system kontroli wewnętrznej obejmujący wszystkie poziomy w strukturze organizacji, jak również efektywną i niezależną funkcję zapewniania zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi. W ramach struktury organizacyjnej Bank wyodrębnia niezależne Stanowisko ds. Zgodności, zaś sama struktura organizacyjna jest zorganizowana na 3 niezależnych liniach obrony przed ryzykiem. W związku z wygaśnięciem Umowy Zrzeszenia oraz funkcjonowaniem Banku poza systemem ochrony, od dnia 24.11.2018r., zgodnie z art. 9c ust.2 pkt 3) Ustawy Prawo bankowe, na Banku ciąży obowiązek wyodrębnienia w strukturze organizacyjnej niezależnej komórki audytu wewnętrznego. Bank podjął w 2019 roku działania mające na celu dostosowanie swojej struktury organizacyjnej i procedur do wymogów określonych art. 9c ust.2 pkt 3) Ustawy Prawo Bankowe. W dniu 26.06.2019r. Zebranie Przedstawicieli Uchwaliło stosowne zmiany w Statucie dotyczące komórki audytu wewnętrznego. Zmiany zostały zarejestrowane. Rada Nadzorcza zatwierdziła stosowne zmiany w Regulaminie organizacyjnym i strukturze organizacyjnej, wyodrębniając niezależną organizacyjnie komórkę audytu wewnętrznego podległą bezpośrednio Prezesowi Zarządu.

Bank stosuje plany utrzymania ciągłości działania mające na celu zapewnienie ciągłości działania i ograniczenia strat na wypadek poważnych zakłóceń w działalności Banku.

Bank działa w interesie wszystkich udziałowców z poszanowaniem interesu Klientów. Uprawnienia i obowiązki Członków Banku mają odzwierciedlenie w treści Statutu Banku, jak również zostały zawarte w „Regulaminie Zebrań Grup Członkowskich”, „Regulaminie obrad Zebrania Przedstawicieli PBS w Ciechanowie” oraz treści „Polityki Ładu Korporacyjnego w PBS w

Ciechanowie". Bank umożliwia Członkom właściwy dostęp do rzetelnych i kompletnych informacji, bez stosowania preferencji dla wybranych Członków.

Bank przykłada wagę do profesjonalizmu osób wchodzących w skład organów statutowych, ze szczególnym uwzględnieniem członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej, którzy zgodnie z zapisami „Regulamin działania Rady Nadzorczej PBS w Ciechanowie” oraz „Procedurą oceny kwalifikacji członków Zarządu i Rady nadzorczej PBS w Ciechanowie” powinni posiadać kompetencje do należytego wykonywania obowiązków nadzorczych i zarządczych.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad sprawami Banku, kierując się przy wykonywaniu swoich zadań dbałością o prawidłowe i bezpieczne działanie Banku. Posiada ona zdolność do podejmowania na bieżąco niezbędnych czynności nadzorczych, wykonuje swoje funkcje w sposób aktywny poprzez monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej, skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, skuteczności zarządzania ryzykiem, wykonywanie czynności rewizji finansowej. Skład liczebny Rady Nadzorczej jest adekwatny do charakteru i skali działalności prowadzonej przez Bank, wyodrębniona jest w nim funkcja Przewodniczącego, który kieruje pracami Rady w oparciu o doświadczenie, umiejętności kierowania zespołem. Nadzór wykonywany przez Radę Nadzorczą ma charakter stały, a posiedzenia Rady Nadzorczej odbywają się nie rzadziej niż co dwa miesiące, są protokolowane, a odrębne zdania członków Rady są odnotowywane w protokole.

Rada Nadzorcza zapewnia wybór członków Zarządu posiadających odpowiednie kwalifikacje do sprawowania wyznaczonych im funkcji oraz ocenia czy działania Zarządu w zakresie zarządzania bankiem są skuteczne i zgodne z polityką Rady. Kwestie te reguluje „Procedura oceny odpowiedniości Członków Zarządu PBS w Ciechanowie”.

Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 11 maja 2017r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, Bank powołał Komitet Audytu, który wspiera działania Rady Nadzorczej Banku w zakresie sprawozdawczości finansowej i systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem.

Członkowie Zarządu posiadają kompetencje do należytego prowadzenia spraw Banku oraz wykonywania powierzonej funkcji oraz wykazują się odpowiednim doświadczeniem w zarządzaniu Bankiem. Indywidualne kompetencje Członków Zarządu uzupełniają się w sposób zapewniający odpowiedni poziom kolegialnego zarządzania nad wszystkimi obszarami Banku. „Regulamin działania Zarządu PBS w Ciechanowie” w sposób przejrzysty i jednoznaczny reguluje podział odpowiedzialności za poszczególne obszary działalności Banku. Podział tych obowiązków ma również swoje odzwierciedlenie w innych regulacjach wewnętrznych.

Bank prowadzi przejrzystą politykę wynagradzania Członków Rady Nadzorczej i Zarządu, a także osób pełniących kluczowe funkcje. Zasady wynagradzania zostały określone w wewnętrznych aktach prawnych regulujących politykę wynagradzania. Rada Nadzorcza,

uwzględniając decyzje Zebrania Przedstawicieli, odpowiada za zasady wynagradzania Członków Zarządu.

Zarząd zapewnia przestrzeganie „Zasad Ładu Korporacyjnego” wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego, a Rada Nadzorcza nadzoruje ich przestrzeganie. Bank ustanowił w regulacjach wewnętrznych zasady ograniczania i identyfikacji konfliktu interesów dotyczące Członków Zarządu i Rady Nadzorczej, jak również zasady wyłączenia danej osoby w przypadku zaistnienia konfliktu interesów.

Bank dba o relacje z Klientami prowadząc przejrzystą politykę informacyjną uwzględniającą potrzeby Członków oraz Klientów. Polityka informacyjna Banku opiera się na ułatwianiu dostępu do informacji, jak również określa zasady i terminy udzielania odpowiedzi. Informacje w zakresie oferowanej usługi czy produktu są rzetelne i przekazywane w sposób zrozumiały dla przeciętnego odbiorcy. Przekazy marketingowe w zakresie produktów i usług nie wprowadzają w błąd oraz cechują się poszanowaniem powszechnie obowiązujących przepisów prawa oraz dobrych obyczajów.

Proces oferowania produktów jest realizowany przez odpowiednio przygotowane osoby, w sposób zapewniający rzetelność przekazywanych informacji oraz udzielenie zrozumiałych wyjaśnień. Bank dokłada starań, aby oferowane produkty i usługi były adekwatne do potrzeb odbiorców.

Bank opracował i udostępnia Klientom przejrzyste i jasne zasady rozpatrywania skarg i reklamacji, jak również prowadzi zorganizowaną formę rozpatrywania skarg i reklamacji, podejmując jednocześnie działania zmierzające do ograniczenia sytuacji powodujących ich występowanie.

W Banku funkcjonuje system powiadamiania Zarządu lub Rady Nadzorczej o nadużyciach w Banku.

Rada Nadzorcza dokonała oceny stosowania zasad wprowadzonych na mocy przyjętej przez Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie „Polityki Ładu Korporacyjnego”, a wyniki tej oceny są udostępniane na stronie internetowej Banku, jak również zostały przekazane pozostałym organom Banku.

XIII.ZAKOŃCZENIE

Rok 2019r. zamknął się sumą bilansową w kwocie 658 276 766,48 zł oraz wynikiem finansowym – zyskiem brutto w wysokości 3 815 253,70 zł, zyskiem netto w wysokości 2 149 602,70 zł.

Zgodnie z wymogami przepisów Ustawy o rachunkowości sprawozdanie finansowe za rok 2019 zostało poddane badaniu przez PKF Consult Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. ul. Orzycka 6, lok. 1B 02-695 Warszawa, wpisaną do Krajowego Rejestru Sądowego pod Nr KRS 579479 prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie I XIII Wydział Gospodarczy – firma audytorska wpisana na listę Krajowej Izby Biegłych Rewidentów pod nr 477.

ZARZĄD BANKU:

1. *Andrzej Kopeć* *Prezes Zarządu*

2. *Grzegorz Olecki* *Członek Zarządu*

3. *Mariusz Kołakowski* *Członek Zarządu*

(podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie

.....
(pieczęć firmowa)

Ciechanów, dnia 27.05.2020 roku